

18.11.2016

A8-0011/ 001-001

AMANDMANI 001-001

podnositelj Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku

Izvješće

Brian Hayes

Djelatnosti i nadzor institucija za strukovno mirovinsko osiguranje

A8-0011/2016

Prijedlog direktive (COM(2014)0167 – C7-0112/2014 – 2014/0091(COD))

Amandman 1

AMANDMANI EUROPSKOG PARLAMENTA *

na prijedlog Komisije

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje

(preinaka)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 53.,
članak 62. i članak 114. stavak 1.,

---

* Amandmani: novi ili izmijenjeni tekst označuje se podebljanim kurzivom, a brisani tekst oznakom **■**.

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije, nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima, uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora, nakon savjetovanja s europskim nadzornikom za zaštitu podataka, u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, budući da:

- (1) Direktiva 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹ nekoliko je puta znatno izmijenjena². Budući da su potrebne daljnje izmjene, potrebno ju je preinačiti radi jasnoće.
- (2) Na unutarnjem tržištu institucije bi trebale imati mogućnost poslovanja u drugim državama članicama te osigurati visoku razinu zaštite *i sigurnosti* članovima i korisnicima programa strukovnog mirovinskog osiguranja. *Ovom su Direktivom propisani postupci za provedbu prekograničnih aktivnosti.*
  - (2a) *Ovom se Direktivom želi postići minimalno usklađivanje i njome se države članice ne sprečava da zadrže ili uvedu dodatne odredbe kako bi se zaštitili članovi i korisnici, pod uvjetom da su te odredbe usklađene s obvezama koje države članice imaju u skladu s pravom Unije. Ova se Direktiva ne odnosi na pitanja nacionalnog socijalnog, radnog, poreznog i ugovornog prava, niti na prikladnost odredbi o mirovinskom osiguranju u državama članicama, osim propisa koji se odnose na odredbe u vezi sa strukovnom mirovinom kako je utvrđeno ovom Direktivom.*
  - (2b) *Kako bi se dodatno olakšala mobilnost radnika među državama članicama, ovom se Direktivom želi zajamčiti dobro upravljanje, obavješćivanje članova programa, transparentnost i sigurnost strukovnog mirovinskog osiguranja. Ovom bi se Direktivom trebala olakšati izrada novih i inovativnih mirovinskih programa unutar kolektivnih sustava kako bi se svima zajamčilo stjecanje odgovarajuće mirovine.*
  - (2c) *Način na koji su institucije za strukovno mirovinsko osiguranje organizirane i regulirane znatno se razlikuje među državama članicama. Programima strukovnog mirovinskog osiguranja upravljaju i institucije za strukovno mirovinsko osiguranje i društva za životno osiguranje. Stoga nije primjereno usvojiti jednak pristup za sve u slučaju institucija za strukovno mirovinsko osiguranje. Komisija i Europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje) (EIOPA), osnovano Uredbom (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća³, trebali bi pri određivanju organizacije institucija za strukovno mirovinsko osiguranje uzeti u obzir različite prakse država članica u obavljanju aktivnosti, ne dovodeći u pitanje nacionalno socijalno i radno pravo.*
- (3) Direktiva 2003/41/EZ predstavljala je prvi zakonodavni korak na putu prema unutarnjem tržištu za strukovno mirovinsko osiguranje, organiziranom na europskoj razini. Istinsko unutarnje tržište za strukovno mirovinsko osiguranje i dalje je presudno za gospodarski rast i otvaranje radnih mjesta u Europskoj uniji te za suočavanje s izazovom starenja europskog društva. Ta Direktiva iz 2003. nije bila

---

¹ Direktiva 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. lipnja 2003. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 235, 23.9.2003., str. 10.)

² Vidi Prilog I., dio A.

³ SL L 331, 15.12.2010., str. 48.

dovoljno izmijenjena da suvremenim sustavom upravljanja temeljenim na riziku obuhvati i institucije za strukovno mirovinsko osiguranje. ***Odgovarajući propisi i nadzor na nacionalnoj razini i na razini Unije i dalje su važni za razvoj sigurnog i osiguranog strukovnog mirovinskog osiguranja u svim državama članicama. Države članice trebale bi uzeti u obzir da je cilj svim institucijama zajamčiti međugeneracijsku ravnotežu programa strukovnog mirovinskog osiguranja radi ujednačene podjele rizika i koristi među generacijama.***

- (3a) ***Aktivnostima institucija za strukovno mirovinsko osiguranje trebalo bi očuvati međugeneracijsku ravnotežu tako da se zajamči ravnomjerna podjela rizika i koristi za sve generacije.***
- (4) Potrebno je poduzeti ***odgovarajuće*** mjere kako bi se ***poboljšali*** sustavi dopunske privatne mirovinske štednje kao što je ***program*** strukovnog ***mirovinskog osiguranja***. To je važno jer su sustavi za socijalno osiguranje pod sve većim pritiskom, što znači da ***bi*** se građani u sve većoj mjeri ***mogli oslanjati*** na strukovna mirovinska osiguranja ***kako bi dopunili buduću mirovinsku štednju. Institucije za strukovno mirovinsko osiguranje imaju važnu ulogu u dugoročnom financiranju gospodarstva Unije te u jamčenju sigurnih mirovina građanima Unije.*** Stoga bi strukovno mirovinsko osiguranje trebalo ***unaprijediti*** ne dovodeći u pitanje ***temeljnu*** važnost mirovinskih sustava socijalne sigurnosti kao sigurne, trajne i učinkovite socijalne zaštite koji bi ***svim građanima*** trebali jamčiti pristojan životni standard u starijoj dobi te bi stoga i trebali predstavljati središnju točku jačanja europskog socijalnog modela.
- (4a) ***Imajući u vidu demografska kretanja u Uniji i stanje nacionalnih proračuna, strukovno mirovinsko osiguranje važna je nadopuna javnim mirovinskim sustavima, ali ne može zamijeniti njihovu temeljnu važnost u pogledu pružanja primjerene, sigurne i održive mirovine.***
- (4b) ***Države članice trebale bi jamčiti socijalnu zaštitu radnika u pogledu mirovina osiguravanjem mirovina iz javnih mirovinskih sustava dovoljnih za pristojan životni standard i zaštitu od siromaštva u starijoj životnoj dobi i promicanjem dodatnih mirovinskih programa povezanih s ugovorima o radu kao dodatnog pokrića.***
- (5) Ovom Direktivom poštuju se temeljna prava i načela priznata u Povelji Europske unije o temeljnim pravima, osobito pravo na zaštitu osobnih podataka, ***sloboda*** obavljanja poslovne djelatnosti, ***pravo na vlasništvo, pravo na kolektivno pregovaranje i djelovanje*** i pravo na visoku razinu zaštite potrošača, posebno osiguravanjem visoke razine transparentnosti mirovinskog osiguranja te omogućavanjem informiranog osobnog financijskog i mirovinskog planiranja te prekogranične ***djelatnosti institucija*** za strukovno mirovinsko osiguranje i ***prijenos mirovinskih programa***. Ova Direktiva mora se primjenjivati u skladu s tim pravima i načelima.
- (5a) ***Jedan od ciljeva Direktive 2003/41/EZ bio je olakšati prekogranične djelatnosti institucija za strukovno mirovinsko osiguranje, no treba se priznati da su takve djelatnosti ograničene zbog restrikcija u nacionalnom socijalnom i radnom pravu i zbog drugih prepreka ispravnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta.***
- (5b) ***Kako bi se poboljšalo funkcioniranje unutaršnjeg tržišta na području strukovnog mirovinskog osiguranja, važno je razjasniti postupke kojima se omogućava da***

institucije provode prekogranične djelatnosti te ukloniti nepotrebne prepreke koje onemogućavaju takve prekogranične djelatnosti. Na temelju primjerenog bonitetnog okvira Unije, pojednostavljenje prekogranične djelatnosti moglo bi pozitivno utjecati na povezana poduzeća i njihove zaposlenike, u kojoj god državi članici oni radili, i to na način da se centralizira upravljanje poslovima strukovnog mirovinskog osiguranja.

- (5c) *Države članice trebale bi povećati zaštitu mirovinskih prava radnika koji su privremeno poslani na rad u drugu državu članicu.*
- (6) Unatoč stupanju na snagu Direktive 2003/41/EZ i dalje postoje važne bonitetne prepreke zbog kojih za institucije poskupljuje prekogranično upravljanje mirovinskim programima. Osim toga potrebno je povećati postojeću najmanju razinu zaštite članova i korisnika. To je važno i zbog toga što se znatno povećao broj Europljana koji se oslanjaju na programe kojima se rizik dugovječnosti i tržišni rizik za instituciju ili poduzeće koje nudi strukovne programe („pokroviteljsko poduzeće”) prebacuje na pojedinca. Osim toga potrebno je povećati postojeću najmanju razinu informiranja članova i korisnika. ■
- (7) Namjera je pravila nadzora utvrđenih ovom Direktivom osigurati visok stupanj sigurnosti *svim* budućim umirovljenicima uvođenjem strogih nadzornih standarda te omogućiti *dobro, razborito i* učinkovito upravljanje programima strukovnog mirovinskog osiguranja.
- (8) Institucije koje su potpuno odvojene od pokroviteljskog poduzeća i koje posluju na temelju kapitalizacije s jedinim ciljem osiguravanja mirovina trebale bi imati slobodu pružanja usluga i slobodu ulaganja te podlijevati samo usklađenim pravilima nadzora, bez obzira na to smatraju li se te institucije pravnim osobama ili ne.
- (9) Države članice morale bi u skladu s načelom supsidijarnosti zadržati punu nadležnost za organizaciju svojih mirovinskih sustava kao i za odluke o ulozi svakog od triju „stupova” mirovinskog sustava u pojedinim državama članicama. One bi također, što se tiče drugog stupa, trebale zadržati nadležnost za ulogu i funkcije različitih institucija strukovnog mirovinskog osiguranja, kao što su mirovinski fondovi za cjelokupnu gospodarsku granu, korporativni mirovinski fondovi i društva za osiguranje koja se bave poslovima životnog osiguranja. Ovom se Direktivom *ne dovodi* u pitanje prerogativ *država članica. Štoviše, ovom bi se Direktivom trebalo potaknuti države članice na stvaranje sigurnih i primjerenih strukovnih mirovinskih osiguranja i olakšavanje prekogranične djelatnosti.*
- (9a) *Uzimajući u obzir potrebu da se poboljša strukovno mirovinsko osiguranje, Komisija bi trebala osigurati znatnu dodanu vrijednost na razini Unije poduzimanjem dodatnih mjera za podršku suradnji država članica sa socijalnim partnerima na poboljšanju programa drugog stupa mirovinskog osiguranja te osnivanjem stručne skupine na visokoj razini radi poboljšanja drugog stupa mirovinske štednje u državama članicama, uključujući poticanje razmjene najboljih praksi među državama članicama, posebno u pogledu prekogranične djelatnosti.*

(9b) *U nekim državama članicama u privatnim mirovinskim programima došlo je do prelaska s utvrđenih naknada na utvrđene doprinose, što je uzrokovalo razliku u pokriću između muškaraca i žena.*

(9c) *S obzirom na važnost jamčenja odgovarajućih razina mirovina i uklanjanja razlika u mirovinama muškaraca i žena, Komisija bi trebala pomno proučiti utjecaj različitih stupova, mirovinskih sustava i njihovih struktura na žene i muškarce. Na temelju dobivenih rezultata Komisija bi trebala predložiti mjere i moguće strukturne promjene potrebne kako bi se u različitim državama članicama zajamčile jednake razine mirovina za žene i muškarce.*

Imajući u vidu da razlike u mirovinama muškaraca i žena u EU-u u prosjeku iznose 39 %, Komisija se ne bi trebala oslanjati samo na bonitetna pravila, već bi također trebala potaknuti države članice na razvoj programa dodatnog financiranja, uz nadzorne mehanizme za kontrolu njihovih učinaka, kako bi pridonosili mirovini u drugom stupu kao načinu da se uklone razlike u mirovinama muškaraca i žena i zajamče pristojne mirovine za žene.

(10) Nacionalna pravila o sudjelovanju samozaposlenih osoba u institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje razlikuju se. U nekim državama članicama institucije za strukovno mirovinsko osiguranje mogu poslovati na temelju sporazuma s gospodarskom granom ili granskim udrugama čiji članovi djeluju u svojstvu samozaposlenih osoba ili izravno sa samozaposlenim ili zaposlenim osobama. U nekim državama članicama samozaposlena osoba može postati članom institucije i ako samozaposlena osoba ima ulogu poslodavca ili pruža profesionalne usluge nekom poduzeću. U nekim državama članicama samozaposlene osobe ne mogu se pridružiti instituciji za strukovno mirovinsko osiguranje, osim ako su ispunjeni određeni uvjeti, uključujući uvjete utvrđene socijalnim i radnim pravom.

(11) Ova Direktiva ne primjenjuje se na institucije koje upravljaju programima socijalnog osiguranja, koje su već usklađene na razini Unije. Unatoč tomu, treba uzeti u obzir specifičnosti institucija koje u jednoj državi članici istodobno upravljaju programima socijalne sigurnosti i programima strukovnog mirovinskog osiguranja.

(12) Ova Direktiva općenito ne obuhvaća financijske institucije koje se već koriste pogodnostima zakonodavnog okvira Unije. Međutim budući da i te institucije u nekim slučajevima mogu nuditi usluge strukovnog mirovinskog osiguranja, važno je osigurati da ova Direktiva ne prouzroči narušavanje tržišnog natjecanja. Takva bi se narušavanja mogla izbjeći primjenom pravila nadzora ove Direktive za poslove strukovnog mirovinskog osiguranja koje obavljaju *osiguravajuća društva* koja se bave životnim osiguranjem *u skladu s podtočkama od i. do iii. članka 2. stavka 3. točke (b) i podtočkama od ii. do iv. članka 2. stavka 3. točke (b) Direktive 2009/138/Europskog parlamenta i Vijeća^{1a}*. Komisija bi također trebala pažljivo pratiti situaciju na tržištu *programa strukovnog mirovinskog osiguranja* te procijeniti mogućnost proširenja neobvezne primjene ove Direktive na druge financijske institucije uređene propisima.

---

^{1a} *Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.).*

- 13) ***Budući da je cilj institucija za strukovno mirovinsko osiguranje osigurati*** financijsku sigurnost u mirovini, ***mirovine*** koje one isplaćuju trebale bi biti dostatne za isplatu doživotnih mirovina, isplate tijekom određenog razdoblja, jednokratnu isplatu ili ***kombinacije navedenog.***
- (14) Važno je osigurati da starije osobe i osobe s invaliditetom nisu izložene riziku od siromaštva te im omogućiti uživanje dostojnog životnog standarda. Primjereno pokriće biometrijskih rizika u okviru programa strukovnog mirovinskog osiguranja važan je aspekt borbe protiv siromaštva i nesigurnosti starijih ljudi. Pri uspostavljanju mirovinskih programa poslodavci i zaposlenici ili njihovi predstavnici morali bi razmotriti mogućnost mirovinskog programa koji uključuje pokriće rizika dugovječnosti i rizika od profesionalne nesposobnosti za rad kao i skrbi za preživjele uzdržavane osobe.
- (15) Dajući državama članicama mogućnost da iz područja primjene nacionalnog zakonodavstva isključe institucije koje upravljaju programima s ukupnim brojem članova manjim od 100 ***ili ako ukupne tehničke pričuve institucije ne premašuju 25 milijuna EUR,*** može se olakšati nadzor u nekim državama članicama, bez ugrožavanja pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta na tom području. Ipak, time se ne smije ugroziti pravo takvih institucija da za upravljanje svojim investicijskim portfeljem imenuju ***investicijske upravitelje sa sjedištem u drugoj državi članici koji su dobili valjano odobrenje za rad,*** a za skrbništvo nad svojom imovinom ***skrbnike i depozitare*** sa sjedištem u drugoj državi članici koji su dobili valjano odobrenje za rad.
- (16) Direktivom nisu obuhvaćene institucije kao što je „Unterstützungskassen” u Njemačkoj, gdje članovi nemaju zakonska prava na primanja određenog iznosa i gdje su njihovi interesi zaštićeni obveznim zakonskim osiguranjem u slučaju insolventnosti.
- (17) U cilju zaštite članova i korisnika, institucije za strukovno mirovinsko osiguranje trebale bi svoje djelatnosti i one koje iz njih proizlaze ograničiti na djelatnosti navedene u ovoj Direktivi ***te članovima i korisnicima pružati jasne i relevantne informacije kako bi se zajamčilo dobro upravljanje i upravljanje rizicima.***
- (18) U slučaju stečaja pokroviteljskog poduzeća, član se suočava s rizikom gubitka posla i stečenih mirovinskih prava. Zbog te činjenice potrebno je osigurati jasnu odvojenost takvog poduzeća od institucije i ***jamstvima*** utvrditi minimalne nadzorne standarde za zaštitu članova. ***Pri utvrđivanju i navođenju bonitetnih standarda treba uzeti u obzir pristup institucije programima za zaštitu mirovina ili sličnim mehanizmima koji nude zaštitu stečenih individualnih prava članova i korisnika od rizika u slučaju da pokroviteljsko poduzeće ne uplaćuje doprinose.***
- (19) Postoje znatne razlike u poslovanju i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje u državama članicama. U nekim državama članicama nadzor se ne provodi samo nad predmetnom institucijom, već se može provoditi i nad subjektima ili društvima koji su dobili odobrenje za upravljanje tim institucijama. Države članice morale bi takvu specifičnost uzeti u obzir, pod uvjetom da se svi zahtjevi utvrđeni ovom Direktivom učinkovito ispunjavaju. Države članice morale bi društvima za osiguranje i drugim financijskim subjektima omogućiti i upravljanje institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje.

- (19.a) *Otporan sustav temelji se na diversifikaciji proizvoda, raznolikosti i veličini institucija te učinkovitim praksama nadzora koje se međusobno nadopunjuju.*
- (20) Institucije za strukovno mirovinsko osiguranje pružaju financijske usluge i snose veliku odgovornost za isplate strukovnih mirovina te bi stoga morale ispuniti određene minimalne nadzorne standarde s obzirom na njihove djelatnosti i uvjete poslovanja, **uzimajući u obzir nacionalne propise i praksu. Međutim takve se institucije ne bi trebale smatrati samo pružateljima financijskih usluga s obzirom na to da imaju važnu socijalnu funkciju zbog središnje uloge koju socijalni parteri imaju u upravljanju institucijom.**
- (20a) *Socijalnu funkciju institucija i trostrani odnos zaposlenika, poslodavca i institucija za strukovno mirovinsko osiguranje trebalo bi adekvatno uzeti u obzir i podržati kao vodeće načelo ove Direktive.*
- (20b) *Institucije za strukovno mirovinsko osiguranje ključan su dio europskog gospodarstva jer u ime oko 75 milijuna Europljana upravljaju imovinom vrijednom 2,5 bilijuna EUR.*
- (21) Veliki broj institucija u određenim državama članicama znači da je potrebno pragmatično rješenje glede prethodnog odobrenja za rad institucija. No ako institucija želi upravljati programom u drugoj državi članici, morala bi zahtijevati prethodno odobrenje za rad nadležnog tijela matične države članice.
- (22) Ne dovodeći u pitanje nacionalno socijalno i radno zakonodavstvo glede organizacije mirovinskih sustava, uključujući obvezno članstvo i rezultate pregovora o sklapanju kolektivnih ugovora, institucije bi morale imati mogućnost pružanja usluga u drugim državama članicama po primitku odobrenja za rad od nadležnog tijela matične države članice institucije. Institucijama treba dozvoliti prihvaćanje pokroviteljstva od strane poduzeća iz bilo koje države članice te upravljanje mirovinskim programima s članovima iz više od jedne države članice. To bi moglo dovesti do znatne ekonomije razmjera za te institucije, poboljšanja konkurentnosti industrije Unije i lakše pokretljivosti radne snage.
- (23) Kada institucija iz jedne države članice **uspostavi** upravljanje programom strukovnog mirovinskog osiguranja u drugoj državi članici, ona mora, pri ostvarivanju tog prava, u potpunosti poštovati odredbe socijalnog i radnog prava koje su na snazi u državi članici domaćinu u mjeri u kojoj su mjerodavne za strukovne **mirovinske programe**, na primjer određivanje i isplata mirovina i uvjeti prijenosa mirovinskih prava. Potrebno je objasniti područje primjene pravila nadzora kako bi se omogućila pravna sigurnost prekograničnih djelatnosti institucija.
- (24) Institucijama bi se morao omogućiti prijenos mirovinskih programa na druge institucije preko granica diljem Unije kako bi se pojednostavnila organizacija strukovnog mirovinskog osiguranja na razini Unije samo uz uvjet dobivanja odobrenja za rad od nadležnog tijela matične države članice institucije na koju se mirovinski program prenosi („institucija primateljica”). ■ Prijenos i uvjeti prijenosa morali bi podlijegati prethodnom odobrenju predmetnih članova i korisnika ili, ako je primjenjivo, njihovih predstavnika. ***U slučaju prijenosa mirovinskog programa, članovi i korisnici na koje se to odnosi trebali bi dati prethodno odobrenje za taj***

prijenos. Predstavnici članova i korisnika, kao što su skrbnici programa koji se zasnivaju na fiduciji, trebali bi imati mogućnost dati prethodno odobrenje u njihovo ime.

- (24a) *U slučaju prijena dijela mirovinskog programa, trebalo bi zajamčiti održivost prenesenog dijela i preostalog dijela mirovinskog programa, a prava svih članova i korisnika trebalo bi nakon prijena adekvatno zaštititi tako da se i od institucije prenositeljice i od institucije primateljice zatraži posjedovanje dostatne i odgovarajuće imovine kako bi se pokrile tehničke pričuve za preneseni i preostali dio programa.*
- (25) Izračun tehničkih pričuva u skladu s načelom razboritosti temeljni je uvjet kako bi se *i kratkoročno i dugoročno* osiguralo ispunjavanje obveze isplate mirovina. Tehničke pričuve trebalo bi izračunati na temelju priznatih aktuarskih metoda te bi ih morao ovjeriti *aktuar ili stručna osoba iz tog područja*. Najviše kamatne stope trebalo bi birati u skladu s načelom razboritosti i mjerodavnim nacionalnim pravilima. Minimalni iznos tehničkih pričuva morao bi biti dostatan za nastavak isplata primanja koja se već isplaćuju korisnicima te također odražavati obveze koje proizlaze iz stečenih mirovinskih prava članova. *Aktuarsku funkciju trebale bi obavljati osobe koje posjeduju znanje o aktuarskoj i financijskoj matematici koje je razmjerno prirodi, opsegu i složenosti rizika svojstvenih poslovanju institucije za strukovno mirovinsko osiguranje i koje mogu dokazati svoje relevantno iskustvo u vezi s važećim strukovnim i drugim standardima.*
- (26) Rizici koje pokrivaju institucije znatno se razlikuju od jedne do druge države članice. Matične države članice stoga bi morale imati mogućnost zahtijevati da izračun tehničkih pričuva podliježe dodatnim i detaljnijim pravilima od onih predviđenih ovom Direktivom.
- (27) Dostatna i primjerena imovina za pokriće tehničkih pričuva *trebala bi biti potrebna radi* zaštite interese članova i korisnika mirovinskog programa u slučaju insolventnosti pokroviteljskog poduzeća. *Buduću potporu pokroviteljskih poduzeća moglo bi se uvrstiti u imovinu ako je njihovo vrednovanje podvrgnuto neovisnoj reviziji i ako razborito uzima u obzir rizik od mogućnosti da pokrovitelj ne uplaćuju doprinose.*
- (27a) *Države članice trebale bi razmjenjivati primjere najbolje prakse u pogledu prekograničnih institucija za strukovno mirovinsko osiguranje i poticati bilateralnu nadzornu suradnju između nadležnih tijela kako bi se rješavalo pitanje nacionalnih prepreka i potaknulo prekogranično mirovinsko osiguranje.*
- (28) **█** *Države članice trebale bi omogućiti institucijama nepotpuno pokriće na određeno razdoblje pod uvjetom da je utvrđen primjeren plan oporavka za ponovnu uspostavu potpunog pokrića, ne dovodeći u pitanje zahtjeve Direktive Vijeća 80/987/EEZ¹*
- (29) U brojnim slučajevima postoji mogućnost da pokroviteljsko poduzeće, a ne sama institucija, pokriva biometrijski rizik ili jamči određena primanja ili uspješnost ulaganja. Unatoč tomu u nekim slučajevima sama institucija osigurava takvo pokriće ili pruža jamstva, dok se obveze pokrovitelja općenito svode na plaćanje potrebnih

---

¹ SL L 283, 28.10.1980., str. 23.

doprinosu. U takvim okolnostima proizvodi koje institucije nude slični su onima koje nude društva za osiguranje koja se bave poslovima životnog osiguranja, tako da bi i institucije trebale raspolagati, u najmanju ruku, istim dodatnim kapitalom kao i društva za osiguranje koja se bave poslovima životnog osiguranja.

- (30) Institucije su vrlo dugoročni ulagatelji. Otkup imovine koju drže te institucije općenito ne smije imati drugu svrhu osim isplate mirovina. Institucije bi, u cilju primjerene zaštite prava članova i korisnika, morale imati mogućnost odabira takve raspodjele imovine koja precizno odgovara vrsti i trajanju njihovih obveza. Zbog tih aspekata potreban je učinkovit nadzor i pristup pravilima ulaganja koji institucijama dopuštaju dovoljnu fleksibilnost u odlučivanju o najsigurnijoj i najučinkovitijoj politici ulaganja te ih obvezuju na poslovanje u skladu s načelom razboritosti. Usklađivanje s načelom razboritosti stoga zahtijeva politiku ulaganja primjerenu strukturi članstva pojedine institucije za strukovno mirovinsko osiguranje.
- (31) Utvrđivanjem načela razboritosti kao temeljnog načela kapitalnih ulaganja te omogućavanjem prekograničnog poslovanja institucijama, potiče se preusmjeravanje štednje u sektor strukovnog mirovinskog osiguranja, što pridonosi gospodarskom i socijalnom napretku.
- (32) Nadzorne metode i prakse razlikuju se među državama članicama. Stoga bi države članice morale same odlučiti o preciznim pravilima ulaganja koja žele primjenjivati na institucije na vlastitom državnom području. ■ Ta bi pravila **također trebala omogućiti osmišljavanje individualnih mirovinskih proizvoda unutar kolektivnog sustava i** ne bi smjela ograničiti slobodu kretanja kapitala ■.
- (33) ***Ovom bi se Direktivom trebala osigurati odgovarajuća razina investicijske slobode za institucije.*** Kao vrlo dugoročni ulagatelji uz niske rizike likvidnosti i ***socijalnu funkciju***, institucije za strukovno mirovinsko osiguranje mogu u razumnoj mjeri ulagati u nelikvidnu imovinu kao što su dionice te u instrumente s dugoročnim ekonomskim profilom kojima se ne trguje na uređenim tržištima, multilateralnim trgovinskim platformama (***MTP***) ili organiziranim trgovinskim platformama (***OTP***). Također se mogu koristiti prednostima međunarodne diversifikacije. Ulaganja u dionice u valutama različitim od valute njihovih obveza i u instrumente s dugoročnim ekonomskim profilom kojima se ne trguje na uređenim tržištima, multilateralne trgovinske platforme ili organizirane trgovinske platforme stoga se ne bi trebale ograničavati, ***u skladu s načelom opreznosti kako bi se zaštitili interesi članova i korisnika***, osim zbog načela razboritosti.
- (34) Tumačenje instrumenata s dugoročnim ekonomskim profilom jest široko. Ti su instrumenti neprenosivi vrijednosni papiri te stoga nemaju pristup likvidnosti sekundarnih tržišta. Često zahtijevaju obvezu na određeno vrijeme, što ograničava njihovo stavljanje na tržište. Ti instrumenti morali bi podrazumijevati učešća, dužničke instrumente neuvrštenih poduzeća i dobivene zajmove. Neuvrštena poduzeća uključuju infrastrukturne projekte, neuvrštena društva koja ulažu u rast, nekretnine ili drugu imovinu koja bi mogla biti prihvatljiva za dugoročna ulaganja. Infrastrukturni projekti s niskim udjelom ugljika i otporni na klimatske promjene često su neuvrštena imovina koja se oslanja na dugoročne kredite za financiranje projekta.

- (35) Institucijama treba omogućiti ulaganje u drugim državama članicama u skladu s pravilima njihove matične države članice kako bi se smanjio trošak prekogranične djelatnosti. Stoga se državi članici domaćinu ne smije dopustiti uvođenje dodatnih zahtjeva za ulaganja za institucije iz drugih država članica.
- (35a) *Građani Unije koji rade u drugoj državi članici moraju imati jasan pregled nad svojim stečenim mirovinskim pravima koja proizlaze iz zakonskih i strukovnih mirovinskih programa. Taj se pregled može postići osnivanjem službi za praćenje mirovina u cijeloj Uniji, sličnih onima koje su već uspostavljene u nekim državama članicama nakon što je Komisija 16. veljače 2012. objavila bijelu knjigu pod naslovom „Program za primjerene, sigurne i održive mirovine”, u kojoj se promiče nastanak takvih službi.*
- (36) Neki rizici ne mogu se smanjiti količinskim zahtjevima za tehničke pričuve i zahtjevima za financiranja, već se oni pravilno mogu otkloniti zahtjevima za upravljanje. Stoga je za odgovarajuće upravljanje rizicima **i zaštitu članova i korisnika** ključno uspostavljanje učinkovitog sustava upravljanja. Ti bi sustavi morali biti razmjerni vrsti, razmjeru i složenosti djelatnosti **institucije**.
- (37) Politike nagrađivanja kojima se potiče prekomjerno riskiranje mogu potkopati dobro i učinkovito upravljanje rizicima institucija. Načela i zahtjevi objavljivanja za politike nagrađivanja primjenjivi na ostale vrste financijskih institucija u Uniji morali bi biti primjenjivi i na institucije, ali vodeći računa o upravljačkoj strukturi pojedinačnih institucija u usporedbi s ostalim vrstama financijskih institucija i potrebi razmatranja **vrste, razmjera** i složenosti djelatnosti institucija.
- (38) Poslovni proces predstavlja sposobnost obavljanja određenih zadaća upravljanja. Institucije bi morale imati dostatnu sposobnost za obavljanje poslovnog procesa upravljanja rizicima, poslovnog procesa unutarnje revizije i, ako je primjenjivo, aktuarskog poslovnog procesa. Utvrđivanje pojedinog ključnog poslovnog procesa ne sprečava instituciju da slobodno odlučuje o načinu na koji će organizirati taj poslovni proces u praksi osim ako je drukčije određeno ovom Direktivom. To ne bi smjelo dovesti do neopravdano opterećujućih zahtjeva jer je potrebno uzeti u obzir vrstu, razmjer i složenost djelatnosti institucije.
- (39) **Osobe koje zaista upravljaju institucijom trebale bi biti kompetentne i časne, a osobe na ključnim funkcijama trebale bi imati potrebne stručne kvalifikacije, znanje i iskustvo.** Međutim, zahtjevi u vezi s obavješćivanjem nadležnih tijela trebaju se odnositi samo na nositelje ključnih poslovnih procesa.
- (40) Osim toga, uz iznimku poslovnog procesa unutarnje revizije, **jednoj osobi ili organizacijskoj jedinici trebalo bi omogućiti obavljanje više od jednog ključnog poslovnog procesa.** Međutim osoba ili **organizacijska** jedinica koja obavlja ključni poslovni proces **trebala bi biti različita od one** koja obavlja sličan ključni poslovni proces u pokroviteljskom poduzeću **Države članice trebale bi imati mogućnost ovlastiti institucije da provedu ključne poslovne procese preko iste osobe ili organizacijske jedinice pod uvjetom da ne postoji sukob interesa i da institucija ima adekvatne mjere za rješavanje i sprečavanje sukoba interesa.**

- (41) ***Uzimajući u obzir cilj da se zajamči međugeneracijska ravnoteža mirovinskog programa*** ključno je poboljšanje upravljanja rizicima u institucijama kako bi se potencijalne osjetljivosti u pogledu održivosti mirovinskog programa mogle pravilno razumjeti i kako bi se o njima moglo razgovarati s nadležnim tijelima. Institucije bi u okviru svojih sustava za upravljanje rizicima trebale za svoje djelatnosti povezane s mirovinama izraditi procjenu rizika. Procjena rizika također bi trebala biti dostupna nadležnim tijelima ***i trebala bi, između ostalog, uključivati rizike povezane s klimatskim promjenama, iskorištavanjem resursa, okolišem, socijalne rizike i rizike povezane s amortizacijom imovine zbog regulatornih promjena („bezvrijedna dobra”).*** ■
- (42) Svaka država članica treba zahtijevati od svih institucija na svojem državnom području sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih izvješća za sve mirovinske programe kojima upravljaju te, po potrebi, sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih izvješća za svaki mirovinski program pojedinačno. Godišnji financijski izvještaji i godišnja izvješća, koje odobrava ovlaštena osoba i koja daju istinit i objektivan prikaz imovine, obveza i financijskog položaja za svaki pojedini mirovinski program kojim upravlja institucija, predstavljaju glavni izvor informacija za članove i korisnike programa te nadležna tijela. Oni posebno omogućavaju nadležnim tijelima praćenje financijske stabilnosti institucije te procjenu sposobnosti institucije za izvršavanje svih ugovornih obveza.
- (43) Politika ulaganja institucije odlučujući je čimbenik za sigurnost i ***dugoročnu ekonomsku održivost strukovnih mirovinskih programa***. Institucije bi stoga morale donijeti i, najmanje svake tri godine, preispitati izjavu o načelima ulaganja. Ona bi morala biti dostupna nadležnim tijelima i na zahtjev članovima i korisnicima svakog pojedinog mirovinskog programa.
- (44) Institucijama bi trebalo dopustiti da ***sve djelatnosti, uključujući ključne poslovne procese***, u cijelosti ili djelomično, povjere ***pružateljima usluga*** koji djeluju u njihovo ime. Institucije bi morale i dalje biti odgovorne za obavljanje svih svojih obveza na temelju ove Direktive ako izdvajaju ključne poslovne procese ili bilo koje druge djelatnosti.
- (45) Dužnosti pohrane i nadzora povezane s imovinom institucija trebalo bi ojačati objašnjavanjem uloge i dužnosti depozitara. ■ Institucije koje upravljaju programima u kojima članovi i korisnici snose sav rizik ***i koje još nemaju ekvivalentne mehanizme zaštite***, morale bi imenovati depozitara.
- (46) Institucije bi budućim članovima, članovima i korisnicima morale dostaviti jasne i odgovarajuće informacije kao potporu pri donošenju odluka o umirovljenju i osigurati visoku razinu transparentnosti tijekom različitih faza programa, a to su faza prije učlanjenja, faza članstva (uključujući fazu prije umirovljenja) i faza nakon umirovljenja. Osobito je potrebno dostaviti informacije o stečenim mirovinskim pravima, predviđenim razinama mirovinskih primanja, rizicima i jamstvima te troškovima. Ako članovi snose ulagački rizik, ključne su i dodatne informacije o ulagačkom profilu, svim raspoloživim opcijama i povijesnim prinosima. ***Sve informacije trebale bi odgovarati potrebama korisnika i biti sukladne s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom, osobito u pogledu***

pristupačnosti i pristupa informacijama, kao što je predviđeno člankom 3. odnosno člankom 21. Konvencije.

- (47) Budućim članovima trebalo bi prije ućlanjenja u program dostaviti sve potrebne informacije kako bi oni mogli donijeti informiranu odluku, poput informacija o mogućnostima odustajanja, doprinosima, troškovima i ulagaćkim opcijama ako je primjenjivo. ***Ako budući članovi nemaju izbora i automatski se ućlanjuju u mirovinski program, institucija bi im odmah nakon ućlanjivanja trebala pružiti ključne informacije o ćlanstvu.***
- (48) Institucije bi za ■ ćlanove koji još nisu u mirovini morale sastaviti ■ izvješće o mirovinskim primanjima s ključnim osobnim i općim informacijama o mirovinskom programu. Izvješće o mirovinskim primanjima trebalo ***bi biti jasno i razumljivo te sadržavati relevantne i odgovarajuće informacije*** za lakše razumijevanje mirovinskih prava tijekom vremena i prema programima te biti u interesu mobilnosti radne snage.
- (49) Institucije bi svoje ćlanove trebale obavijestiti o mogućnostima isplate dovoljno unaprijed prije umirovljenja. Ako se mirovina ne isplaćuje kao doživotna renta, ćlanovima bi pred umirovljenje trebalo dostaviti informacije o raspoloživim proizvodima za isplatu mirovina kako bi se omogućilo finansijsko planiranje umirovljenja.
- (50) Tijekom faze isplate mirovine korisnicima bi i dalje trebalo dostavljati informacije o njihovim primanjima i odgovarajućim opcijama isplate. To je osobito važno ako korisnici u fazi isplate snose znatnu razinu ulagaćkog rizika. ***Korisnici također trebaju biti obaviješteni o svakom potencijalnom smanjenju razine naknada prije svake odluke o takvom smanjenju.***
- (51) Nadležno tijelo moralo bi izvršavati svoje nadležnosti s obzirom na to da je glavni cilj zaštita ***prava*** ćlanova i korisnika ***te stabilnost i dobro funkcioniranje institucija.***
- (52) Područje primjene bonitetnog nadzora razlikuje se među državama ćlanicama. To može izazvati probleme ako institucija mora poštovati odredbe o nadzoru svoje matićne države ćlanice i istovremeno poštovati socijalno i radno pravo svoje države ćlanice domaćina. Razgranićenjem područja koja se smatraju dijelom bonitetnog nadzora za potrebe ove Direktive smanjuju se pravna nesigurnost i povezani transakcijski troškovi.
- (53) Unutarnje tržište za institucije zahtijeva obostrano priznavanje nadzornih standarda. Nadležna tijela matićne države ćlanice morala bi nadzirati poštuju li institucije te standarde. Države ćlanice morale bi nadležnim tijelima dodijeliti potrebne ovlasti za primjenu preventivnih ili korektivnih mjera ako institucije prekrše bilo koji od zahtjeva ove Direktive.
- (54) Kako bi se osigurao učinkovit nadzor izdvojenih djelatnosti, uključujući sve naknadne ponovno izdvojene djelatnosti, važno je da nadležna tijela imaju pristup svim mjerodavnim podacima pružatelja usluga kojima je povjereno obavljanje izdvojenih djelatnosti, bez obzira je li taj pružatelj regulirani ili neregulirani subjekt, te da imaju pravo obavljanja izravnog nadzora. Kako bi se u obzir uzela kretanja na tržištu i osiguralo stalno poštovanje uvjeta izdvajanja, ***nadležna tijela*** trebala bi ***imati nužne ovlasti za traženje informacija o bilo kojoj izdvojenoj djelatnosti od institucija.***

- (55) Potrebno je osigurati razmjenu informacija između nadležnih tijela i ostalih tijela kojima je povjerena dužnost jačanja financijske stabilnosti i prestanka mirovinskih programa. Stoga je potrebno odrediti uvjete pod kojima će te razmjene informacija biti moguće. Nadalje, ako se informacije mogu objaviti samo uz izričitu suglasnost nadležnih tijela, tim tijelima treba omogućiti da, prema potrebi, za davanje svoje suglasnosti zahtijevaju ispunjavanje strogih uvjeta.
- (56) Direktivom 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹ uređuje se obrada osobnih podataka koju vrše države članice u kontekstu ove Direktive i pod nadzorom nadležnih tijela. Uredbom (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća² uređuje se obrada osobnih podataka koju vrše europska nadzorna tijela u skladu s ovom Direktivom i pod nadzorom europskog nadzornika za zaštitu podataka. Svaka obrada osobnih podataka koja se provodi u okviru ove Direktive, poput razmjene ili prijenosa osobnih podataka među nadležnim tijelima, morala bi biti u skladu s nacionalnim pravilima o provedbi Direktive 95/46/EZ, a svaka razmjena ili obrada informacija koju provodi europski nadzornik za zaštitu podataka mora biti u skladu s Uredbom (EZ) br. 45/2001.
- (57) Kako bi se omogućilo neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta za strukovno mirovinsko osiguranje organizirano na razini Unije, Komisija bi nakon savjetovanja s EIOPA-om trebala preispitati primjenu ove Direktive i o tome sastaviti izvješće koje bi trebala proslijediti Europskom parlamentu i Vijeću *dana ...*. [šest godina nakon stupanja na snagu ove Direktive]. .* ■
-
- (60) Budući da se cilj predloženog djelovanja, odnosno stvaranje zakonodavnog okvira Unije za institucije strukovnog mirovinskog osiguranja, ne može na zadovoljavajući način postići na razini država članica, te se stoga zbog svog opsega i učinka djelovanja može bolje postići na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti iz tog članka, ova Direktiva ne prelazi izvan onog što je nužno za ostvarenje tog cilja.
- (60a) *Daljnji razvoj modela solventnosti, kao što je cjelovita bilanca (Holistic Balance Sheet), na razini Unije nije realan u praktičnom smislu i nije djelotvoran u smislu troškova i koristi, osobito s obzirom na različitosti institucija u i među državama članicama. Stoga na razini Unije ne bi trebalo donositi nikakve kvantitativne kapitalne zahtjeve u pogledu institucija za strukovno mirovinsko osiguranje, kao što su Solventnost II. ili modeli temeljeni na cjelovitoj bilanci koji iz nje proizlaze, jer bi mogli dovesti u pitanje spremnost poslodavaca da svojim zaposlenicima osiguraju strukovne mirovinske programe.*

---

¹ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

² Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

- (61) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima¹, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o mjerama prenošenja priložiti najmanje jedan dokument u kojem se objašnjava odnos između dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata prenošenja. U pogledu ove Direktive zakonodavac smatra prosljeđivanje takvih dokumenata opravdanim.
- (62) Obveza prenošenja ove Direktive u nacionalno pravo morala bi biti ograničena na one odredbe koje predstavljaju temeljnu promjenu u usporedbi s ranijim direktivama. Obveza prenošenja nepromijenjenih odredbi postoji u skladu s ranijim direktivama.
- (63) Ova Direktiva ne bi smjela dovesti u pitanje obveze država članica u vezi s rokovima za prijenos u nacionalno zakonodavstvo i primjenu direktiva iz Priloga I. dijela B,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Glava I.

(1) OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(2) Predmet

Ovom Direktivom utvrđuju se pravila osnivanja i obavljanja djelatnosti institucija za strukovno mirovinsko osiguranje.

Članak 2.

(3) Područje primjene

1. Ova Direktiva primjenjuje se na institucije za strukovno mirovinsko osiguranje. Ako, u skladu s nacionalnim pravom, institucije za strukovno mirovinsko osiguranje nemaju pravnu osobnost, države članice primjenjuju ovu Direktivu ili na te institucije ili, prema uvjetima iz stavka 2., na subjekte koji imaju odobrenje za rad i koji su odgovorni za upravljanje njima ili djelovanje u njihovo ime.

2. Ova Direktiva ne primjenjuje se na:

- (a) institucije koje upravljaju programima socijalne sigurnosti obuhvaćenima Uredbom (EZ) br. 883/2004² i Uredbom (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća³;

---

¹ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

² Uredba (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 166, 30.4.2004., str. 1.).

³ Uredba (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 284, 30.10.2009., str. 1.).

(b) institucije obuhvaćene direktivama **2009/65/EC¹, 2009/138/EC², 2011/61/EU³, 2013/36/EU⁴ i 2014/65/EU⁵ Europskog parlamenta i Vijeća;**

(c) institucije koje posluju na temelju generacijske solidarnosti;

(d) institucije u kojima zaposlenici pokroviteljskih poduzeća nemaju zakonska prava na primanja i u kojima pokroviteljsko poduzeće može bilo kada otkupiti imovinu i nije obvezno izvršiti obveze isplate mirovina;

(e) društva koja se koriste programima pričuva za mirovine radi isplate mirovina svojim zaposlenicima.

Članak 3.

(4) Primjena na institucije koje upravljaju programima socijalne sigurnosti

Institucije za strukovno mirovinsko osiguranje, koje također upravljaju i programima obveznog mirovinskog osiguranja vezanim uz zaposlenje koji predstavljaju programe socijalne sigurnosti navedene u Uredbama (EZ) br. 883/2004 i (EZ) br. 987/2009, obuhvaćene su ovom Direktivom u dijelu koji se odnosi na njihovo upravljanje dobrovoljnim strukovnim mirovinskim osiguranjem. U tom slučaju su obveze i pripadajuća imovina odvojeni u posebnu obračunsku jedinicu i nije moguće ta sredstva prenijeti u obvezne mirovinske programe koji predstavljaju programe socijalne sigurnosti, ili obratno.

Članak 3.a

(5) *Dužna pažnja*

1. Ako prekogranični prijenos u skladu s člankom 13. stavkom 1. odobre članovi i korisnici mirovinskog osiguranja u skladu s člankom 13. stavkom 1. i ako institucija prenositeljica osigurava pokriće biometrijskih rizika ili jamči ili povrat ulaganja ili određenu razinu primanja, EIOPA na zahtjev nadležnih tijela matične države članice institucije prenositeljice procjenjuje prijeti li zbog prijenosa bilo kakav sistemski rizik financijskom sustavu Unije i, ne dovodeći u pitanje članke 49. i 56. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), bi li činjenica da se programom upravlja u matičnoj državi članici institucije

¹ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32).

² ***Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.)***

³ Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

⁴ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

⁵ ***Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.)***

primateljice negativno utjecala na dugoročne kamate članova i korisnika.

2. Procjenu navedenu u stavku 1., koja ne utječe negativno na prekograničnu aktivnost, EIOPA provodi u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva od nadležnih tijela matične države članice institucije prenositeljice i o njezinim rezultatima obavješćuju se nadležna tijela matične države članice institucije primateljice.

Nadležna tijela matične države članice institucije primateljice osiguravaju da su članovi i korisnici prikladno zaštićeni uzimajući u obzir preporuke iznesene u procjeni EIOPA-e.

3. Procjena EIOPA-e i bilo koja popravna mjera koju na temelju te procjene poduzme matična država članica institucije primateljice objavljuju se.

Članak 4.

(6) Neobvezna primjena na institucije obuhvaćene Direktivom 2009/138/EZ

Matične države članice mogu odlučiti hoće li primjenjivati odredbe iz članaka 9. do 15., članaka 20. do 24. stavka 2., članaka 25. do 29., članaka 31. do 53. i članaka 55. do 71. ove Direktive na poslove društava za životno osiguranje povezane sa strukovnim mirovinskim osiguranjem *kako je utvrđeno u članku 2. stavku 3. točki (a) podtočkama od i. do iii. te članku 2. stavku 3. točki (b) podtočkama od ii. do iv.* Direktive 2009/138/EZ. U tom slučaju cjelokupna imovina i obveze koje se odnose na spomenute poslove odvajaju se u posebnu obračunsku jedinicu, a upravljanje i organizacija tih sredstava odvijaju se odvojeno od ostalih poslova društva za životno osiguranje, bez ikakve mogućnosti prijenosa.

U tom slučaju, i samo glede njihovih poslova povezanih sa strukovnim mirovinskim osiguranjem, društva za životno osiguranje ne podliježu odredbama iz članaka 76. do 86., članka 132., članka 134. stavka 2., članka 173., članka 185. stavaka 5., 7. i 8. te članka 209. Direktive 2009/138/EZ.

Matična država članica osigurava da nadležna tijela ili tijela odgovorna za nadzor društava za životno osiguranje iz Direktive 2009/138/EZ u okviru svojeg nadzornog posla provjeravaju strogu odvojenost predmetnih poslova strukovnog mirovinskog osiguranja.

Članak 5.

(7) Manje mirovinske institucije i zakonom predviđeni programi

Osim *članaka 20. stavka 1. i stavaka od 3. do 7., članka 22. stavaka od 1. do 5. i* članaka 34. do 37., države članice mogu odlučiti da neće primjenjivati ovu Direktivu, u cijelosti ili djelomično, na bilo koju instituciju na svojem području koja upravlja mirovinskim programima s manje od 100 članova ukupno *ili čije tehničke pričuve ne prelaze vrijednost od 25 milijuna EUR.* Prema članku 2. stavku 2., takve institucije ipak imaju pravo dobrovoljno primjenjivati ovu Direktivu. Članak 12. može se primjenjivati isključivo ako se primjenjuju i sve ostale odredbe ove Direktive.

Države članice mogu odlučiti primjenjivati članke 1. do 8., članak 12. članak 20. i članke 34. do 37. na institucije ako je strukovno mirovinsko osiguranje osnovano na temelju zakona, u skladu je sa zakonodavstvom i za njega jamči državno tijelo. Članak 12. može se primjenjivati isključivo ako se primjenjuju i sve ostale odredbe ove Direktive.

Članak 6.

(8) Definicije

Za potrebe ove Direktive:

(a) „institucija za strukovno mirovinsko osiguranje” ili „institucija” znači institucija, bez obzira na njezin pravni oblik, koja posluje na temelju kapitalizacije i koja je osnovana odvojeno od pokroviteljskog poduzeća ili strukovnog udruženja u cilju osiguravanja mirovina u kontekstu strukovne djelatnosti na temelju sporazuma ili ugovora sklopljenog:

- pojedinačno ili kolektivno između najmanje jednog poslodavca i najmanje jednog zaposlenika ili njihovih predstavnika, ili
- sa samozaposlenim osobama, u skladu sa zakonodavstvom matične države članice i država članica domaćina,

i koja obavlja djelatnosti koje iz njega izravno proizlaze;

(b) „mirovinski program” znači ugovor, sporazum, punomoć ili pravila kojima se definiraju uvjeti za stjecanje prava na određene vrste mirovine;

(c) „pokroviteljsko poduzeće” znači bilo koje poduzeće ili drugo tijelo, bez obzira na to sastoji li se od jedne ili više pravnih ili fizičkih osoba, koje **ima ulogu poslodavca ili samozaposlene osobe ili njihove kombinacije i koji plaća doprinose instituciji za strukovno mirovinsko osiguranje**;

(d) „mirovine” znači primanja koja se isplaćuju pri ostvarivanju ili očekivanom ostvarivanju prava na mirovinu ili dodatna primanja kao dodatak prethodno navedenim primanjima u obliku isplata u slučaju smrti, invalidnosti ili prestanka radnog odnosa ili u obliku isplata ili usluga za potporu u slučaju bolesti, siromaštva ili smrti. U cilju omogućavanja financijske sigurnosti u mirovini, ta primanja obično imaju oblik doživotnih isplata. Međutim, ona mogu biti i isplate tijekom određenog razdoblja ili jednokratne isplate cjelovitog iznosa.

(e) „član” znači osoba koja zbog svojih strukovnih djelatnosti ima ili će ostvariti pravo na mirovinu u skladu s odredbama mirovinskog programa;

(f) „korisnik” znači osoba koja prima mirovinu;

(g) „nadležno tijelo” znači nacionalno tijelo zaduženo za izvršavanje dužnosti utvrđenih ovom Direktivom;

(h) „**biometrijski rizik**” znači rizik smrti, invalidnosti i dugovječnosti;

(i) „matična država članica” znači država članica u kojoj institucija ima **sjedište ili, ako nema sjedište**, u kojoj se nalazi njezina središnja uprava ■;

(j) „država članica domaćin” znači država članica čije se socijalno i radno pravo mjerodavno za područje programa strukovnog mirovinskog osiguranja primjenjuje na *mirovinski program kojim upravlja institucija*;

(k) „institucija prenositeljica” znači institucija koja na instituciju s *poslovnim nastanom na području Unije* prenosi sve *obveze mirovinskog programa, tehničke pričuve, druge obveze i prava te pripadajuću imovinu i njezinu novčanu protuvrijednost*, ili dio njih;

(l) „institucija primateljica” znači institucija koja od institucije s *poslovnim nastanom na području Unije* preuzima sve *obveze mirovinskog programa, tehničke pričuve, druge obveze i prava te pripadajuću imovinu i njezinu novčanu protuvrijednost*, ili dio njih;

(m) „uređeno tržište” znači *uređeno tržište kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 21. Direktive 2014/65/EU*;

(n) „multilateralna trgovinska platforma” ili „*MTP*” znači multilateralna *trgovinska platforma ili MTP kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 22. Direktive 2014/65/EU*;

(o) „organizirana trgovinska platforma” ili „*OTP*” znači *organizirana trgovinska platforma prema definiciji iz članka 4. stavka 1. točke 23. Direktive 2014/65/EU*;

(p) „trajni medij” znači *svako* sredstvo koje omogućava članu ili korisniku pohranjivanje podataka naslovljenih na njega osobno na način da mu budu dostupni za buduću uporabu i u razdoblju koje odgovara namjeni tih podataka te koje mu omogućuje neizmijenjenu reprodukciju pohranjenih podataka;

(q) „ključni poslovni proces”, unutar sustava upravljanja, znači unutarnja sposobnost obavljanja praktičnih zadataka koje *obuhvaćaju* proces upravljanja rizicima, poslovni proces unutarnje revizije i **█** aktuarski poslovni proces;

(qa) „*prekogranična djelatnost*” znači *upravljanje mirovinskim programom uređenim socijalnim i radnim pravom relevantnim za područje programa mirovinskog osiguranja države članice koja nije matična država članica*.

Članak 7.

(9) Djelatnosti institucije

Države članice zahtijevaju od institucija unutar svojih državnih područja da ograniče njihove djelatnosti na poslove povezane s mirovinama i djelatnostima koje iz njih proizlaze.

Ako, u skladu s člankom 4., društvo za životno osiguranje upravlja poslovima strukovnog mirovinskog osiguranja tako što odvaja imovinu i obveze u posebnu obračunsku jedinicu, ta odvojena imovina i obveze ograničavaju se na poslove vezane uz mirovine i djelatnosti koje izravno iz njih proizlaze.

Članak 8.

(10) Zakonska odvojenost pokroviteljskih poduzeća od institucija

Države članice osiguravaju zakonsku odvojenost pokroviteljskog poduzeća od institucije za strukovno mirovinsko osiguranje kako bi u interesu članova i korisnika zaštitile imovinu institucije u slučaju stečaja pokroviteljskog poduzeća.

Članak 9.

(11) Upisivanje u registar ili odobrenje za rad

1. Države članice glede svih institucija na svojim državnim područjima osiguravaju da je instituciju nadležno tijelo upisalo u nacionalni registar ili da joj je **izdalo odobrenje za rad**.

2. **Sjedište glavne uprave odnosi se na mjesto na kojem se donose glavne strateške odluke institucije.** U slučaju prekograničnih djelatnosti iz članka 12. u registru se navode i države članice u kojima ta institucija posluje.

3. **Ta** se informacija dostavlja **EIOPA-i** koja je objavljuje na svojim internetskim stranicama.

4. **Države članice zahtijevaju da se glavna uprava svake institucije nalazi u istoj državi članici u kojoj je i njezino sjedište.**

Članak 10.

Radni zahtjevi

1. Države članice glede svih institucija na svojim državnim područjima osiguravaju:

(a) **da je institucija provela** pravilno utvrđene propise o **radu** svakog mirovinskog programa

(b) **da se** pokroviteljsko poduzeće, u slučaju da jamči isplatu mirovina, obvezalo na redovito financiranje.

Ia. U skladu s načelom supsidijarnosti i uzimajući u obzir opseg mirovina koje nude sustavi socijalnog osiguranja, države članice mogu predvidjeti **dodatna prava** mogućnosti pokrivanja dugovječnosti i invalidnosti, skrbi za preživjele uzdržavane članove te zajamčenog povrata doprinosa u obliku dodatnih primanja koji mogu biti ponuđeni članovima **ako se s time slože** poslodavci i zaposlenici ili njihovi predstavnici.

Article 12

(12) Prekogranične djelatnosti i postupci

1. Ne dovodeći u pitanje nacionalno socijalno i radno pravo glede organizacije mirovinskih sustava, uključujući obvezno članstvo i rezultate pregovora o sklapanju kolektivnih ugovora, države članice dopuštaju poduzećima unutar svojih državnih područja pokroviteljstvo nad institucijama koje predlažu ili obavljaju prekograničnu djelatnost. **Države članice** također institucijama s odobrenjem za rad na njihovim državnim područjima dopuštaju obavljanje

prekogranične djelatnosti prihvaćanjem pokroviteljstva *bilo kojeg poduzeća* s državnog područja *druge* države članice.

2. Institucija koja predlaže obavljanje prekogranične djelatnosti i prihvaćanje pokroviteljstva pokroviteljskog poduzeća ima odobrenje nadležnih tijela svoje matične države članice. Ako namjerava prihvatiti pokroviteljstvo pokroviteljskog poduzeća, o tome obavješćuje nadležna tijela matične države članice.

3. Države članice institucije ■ na svojim državnim područjima koje predlažu pokroviteljstvo obvezuju da u okviru postupka obavješćivanja iz stavka 2. dostave sljedeće podatke:

- (a) državu članicu domaćina ili države članice domaćine;
- (a) naziv i sjedište *glavne* uprave pokroviteljskog poduzeća;
- (b) glavna obilježja mirovinskog programa kojim će upravljati za pokroviteljsko poduzeće.

4. Ako nadležno tijelo matične države članice primi obavijest iz stavka 2. i ako nije izdalo *obrazloženu* odluku da upravna struktura ili financijska situacija institucije ili dobar ugled ili stručne kvalifikacije ili iskustvo osoba koje vode instituciju nisu u skladu s predloženim *prekograničnim djelovanjem*, ono u roku od tri mjeseca od zaprimanja informacija iz stavka 3. priopćava tu informaciju nadležnim tijelima države članice domaćina i o tome obavijestiti instituciju.

Obrazložena odluka iz prvog podstavka *izdaje se u roku od tri mjeseca od primitka svih informacija iz stavka 3.*

Ako nadležnim tijelima države članice domaćina odbije dostaviti informacije iz prvog podstavka, nadležno tijelo matične države članice predmetnoj instituciji obrazlaže svoje odbijanje u roku od tri mjeseca od primitka informacija iz stavka 3. U slučaju odbijanja ili nečinjenja predmetna institucija ima pravo *žaliti se* na sudu u matičnoj državi članici.

5. Prije nego institucija počne obavljati prekograničnu djelatnost, nadležna tijela države članice domaćina u roku od *dva tjedna* od primanja informacija navedenih u stavku 3. obavješćuju nadležna tijela matične države članice o zahtjevima socijalnog i radnog prava mjerodavnim za područje strukovnih *mirovinskih programa* u skladu s kojima se mora upravljati mirovinskim programom čiji je pokrovitelj poduzeće u državi članici domaćinu. Nadležna tijela matične države članice tu informaciju priopćavaju instituciji.

6. Nakon primanja obavijesti iz stavka 5., ili ako ne primi nikakvu obavijest od nadležnih tijela matične države članice po isteku roka navedenog u stavku 5., institucija može početi obavljati prekograničnu djelatnost u skladu sa zahtjevima socijalnog i radnog prava države članice domaćina koje je mjerodavno za područje strukovnih *mirovinskih programa*.

7. Nadležna tijela države članice domaćina obavješćuju nadležna tijela matične države članice o svim znatnim promjenama zahtjeva socijalnog i radnog prava države članice domaćina koje je mjerodavno za područje strukovnog mirovinskog osiguranja, koje mogu utjecati na obilježja mirovinskog programa u onoj mjeri u kojoj se tiču prekograničnog poslovanja. ***Nadležna tijela matične države članice tu informaciju priopćavaju instituciji.***

8. Nadležna tijela države članice domaćina provode kontinuirani nadzor institucije glede usklađenosti njezinih djelatnosti sa zahtjevima radnog i socijalnog prava države članice domaćina koje je mjerodavno za područje strukovnog mirovinskog osiguranja iz stavka 5. Ako se pri nadzoru otkriju nepravilnosti, nadležna tijela države članice domaćina odmah o tome obavješćuju nadležna tijela matične države članice. Nadležna tijela matične države članice, u suradnji s nadležnim tijelima države članice domaćina, poduzimaju potrebne mjere kojima osiguravaju da institucija prekine s otkrivenim kršenjem socijalnog i radnog prava.

9. Ako unatoč mjerama koje su poduzela nadležna tijela matične države članice, ili zbog toga što primjerenih mjera u matičnoj državi članici nema, institucija ustraje u kršenju važećih odredbi zahtjeva socijalnog i radnog prava koje je mjerodavno za područje strukovnog mirovinskog osiguranja, nadležna tijela države članice domaćina mogu, nakon što o tome obavijeste nadležna tijela matične države članice, poduzeti odgovarajuće mjere za sprečavanje ili sankcioniranje daljnjih nepravilnosti, uključujući, ako je to zaista potrebno, zabranu poslovanja instituciji u državi članici domaćinu za pokroviteljsko poduzeće.

Članak 13.

Prijenosi mirovinskih programa

1. *Ne dovodeći u pitanje članak 12.* države članice dopuštaju institucijama s odobrenjem za rad ili upisanim u registar na njihovim državnim područjima prijenos svih ili dijela **obveza mirovinskog programa, tehničkih pričuva, drugih obveza i prava te pripadajuće imovine i njezine novčane protuvrijednosti na instituciju primateljicu. U slučaju prijena dijela mirovinskog programa, države članice zahtijevaju od institucije prenositeljice i primateljice da raspoložu dovoljnim i prikladnim sredstvima za pokrivanje tehničkih pričuva prenesenog dijela i preostalog dijela programa u skladu s člankom 15. stavkom 1.**

2. Prijenos svih ili dijela **obveza mirovinskog programa, tehničkih pričuva, drugih obveza i prava te pripadajuće imovine i njezine novčane protuvrijednosti** između institucije prenositeljice i institucije primateljice s odobrenjem za rad ili upisanih u registar u različitim državama članicama podliježe prethodnom odobrenju nadležnih tijela matične države članice u kojoj se nalazi institucija primateljica. Zahtjev za odobrenje prijena podnosi institucija primateljica.

3. Prijenos i uvjeti prijena podliježu prethodnom odobrenju **većine** članova i **većine** dotičnih korisnika ili, ako je primjenjivo, **većine** njihovih predstavnika. Informacije o uvjetima prijena stavljaju se na raspolaganje dotičnim članovima i korisnicima ili, ako je primjenjivo, njihovim predstavnicima najmanje četiri mjeseca prije podnošenja zahtjeva iz stavka 2.

4. Zahtjev iz stavka 2. sadržava sljedeće informacije:

a) pisani sporazum između institucije prenositeljice i institucije primateljice u kojemu se utvrđuju uvjeti prijena

aa) opis glavnih obilježja mirovinskog programa;

ab) opis prenesenih obveza i tehničkih pričuva, kao i drugih obveza i prava te pripadajuće imovine ili njezine novčane protuvrijednosti;

ac) odobrenje pokroviteljskog poduzeća te članova i korisnika institucije prenositeljice ili, ako je primjenjivo, njihovih predstavnika;

b) ime i sjedišta *glavne uprave* institucije prenositeljice i institucije primateljice te ime države članice u kojoj je institucija prenositeljica upisana u registar ili ima odobrenje za rad;

c) sjedište *glavne* uprave pokroviteljskog poduzeća te naziv pokroviteljskog poduzeća;

d) ako je primjenjivo, ime države članice i domaćina čije se socijalno i radno pravo mjerodavno za područje programa strukovnog mirovinskog osiguranja primjenjuje na mirovinski program u pitanju.

5. Ako nadležno tijelo matične države članice institucije primateljice nije donijelo *opravdanu* odluku u skladu s člankom 12. stavkom 4., ono unutar tri mjeseca od primanja informacija iz stavka 4. svoju odluku o odobrenju prijenosa priopćuje instituciji primateljici i nadležnom tijelu matične države članice institucije prenositeljice. Nadležno tijelo matične države članice institucije prenositeljice o toj odluci i razlozima za nju obavješćuje instituciju prenositeljicu.

Ako tijelo matične države članice nadležno za instituciju primateljicu odbije dostaviti odluku o odobrenju iz prvog podstavka tijelima matične države članice nadležnim za instituciju prenositeljicu, mora obrazložiti svoje odbijanje instituciji primateljici u roku od tri mjeseca od primitka informacija iz stavka 4. U slučaju odbijanja ili nečinjenja predmetna institucija primateljica ima pravo žaliti se sudu u svojoj matičnoj državi članici.

6. Nadležno tijelo matične države članice institucije prenositeljice u roku od dva tjedna od primanja odluke o odobrenju iz stavka 5. obavješćuje nadležno tijelo matične države članice institucije primateljice o zahtjevima socijalnog i radnog prava mjerodavnog za područje strukovnih mirovinskih programa države članice domaćina u skladu s kojima se upravlja mirovinskim programom. Nadležno tijelo matične države članice institucije primateljice priopćuje tu informaciju instituciji primateljici.

7. Nakon primanja informacija iz stavka 6. ili ako nadležno tijelo matične države članice institucije primateljice ne dostavi informacije po isteku roka utvrđenog u stavku 6., institucija primateljica može započeti upravljati mirovinskim programom u skladu sa zahtjevima socijalnog i radnog prava mjerodavnog za područje strukovnih mirovinskih programa države članice domaćina.

8. Institucije koje upravljaju programima strukovnog mirovinskog osiguranja nemaju pravo zahtijevati od korisnika da imaju otvoren bankovni račun s IBAN-om države članice u kojoj se nalazi sjedište institucije.

Glava II.

KOLIČINSKI ZAHTJEVI

Članak 14.

(13) Tehničke pričuve

1. Matična država članica osigurava da institucije koje upravljaju programima strukovnog mirovinskog osiguranja u svakom trenutku, s obzirom na ukupni svojih mirovinskih programa, oblikuju primjeren iznos tehničkih pričuva koji je u skladu s financijskim obvezama koje proizlaze iz portfelja postojećih mirovinskih ugovora.

2. Matična država članica osigurava da institucije koje upravljaju strukovnim mirovinskim osiguranjem, ako osiguravaju pokriće biometrijskih rizika ili jamče uspješnost ulaganja ili određenu razinu primanja, oblikuju dostatan iznos tehničkih pričuva s obzirom na ukupan opseg tih programa.

3. Tehničke pričuve izračunavaju se svake godine. Međutim, matična država članica može dopustiti izračun svake tri godine ako institucija članovima ili nadležnim tijelima dostavi potvrdu ili izvješće o usklađenjima za godine međurazdoblja. Potvrda ili izvješće odražavaju usklađen razvoj tehničkih pričuva te promjene rizika koje pokrivaju.

4. Tehničke pričuve izračunava aktuar, a ovjerava ih **aktuar** ili drugi stručnjak u tom području, uključujući revizora, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, na temelju aktuarskih metoda koje su nadležna tijela matične države članice priznala prema sljedećim načelima:

(a) minimalni iznos tehničkih pričuva izračunava se pomoću dovoljno oprezne aktuarske procjene, uzimajući u obzir sve obveze glede primanja i doprinosa u skladu s mirovinskim aranžmanima institucije. Mora biti dostatan za nastavak isplata mirovina i primanja koji se već isplaćuju korisnicima te također odražavati obveze koje proizlaze iz stečenih mirovinskih prava članova. Gospodarske i aktuarske pretpostavke odabrane za vrednovanje obveza također se odabiru oprezno, uzimajući, ako je primjenjivo, u obzir primjerenu granicu nepovoljnog odstupanja;

(b) najviše kamatne stope koje se koriste odabiru se na temelju načela razboritosti i određuju sukladno mjerodavnim propisima matične države članice. Te kamatne stope odabrane prema načelu razboritosti određuju se uzimajući u obzir:

- (i) prinos pripadajuće imovine koju drži institucija i **predviđeni** budući povrat od ulaganja, i/ili
- (ii) **trenutni** tržišni prinos visokokvalitetnih **obveznica**, vladinih obveznica, **obveznica Europskog stabilizacijskog mehanizma (ESM)**, **Europske investicijske banke (EIB) ili Europskog fonda za financijsku stabilnost (EFSF) ili;**

(iia) kombinacija podtočaka i. i ii.,

(c) biometrijske tablice za izračun tehničkih pričuva temelje se na načelu razboritosti, uzimajući u obzir glavne značajke grupe članova i mirovinskih programa, posebno očekivane promjene značajnih rizika;

(d) metoda i osnova izračuna tehničkih pričuva općenito ostaju dosljedne od jedne do druge poslovne godine. Međutim odstupanja se mogu opravdati promjenom zakonskih, demografskih ili gospodarskih okolnosti na kojima se temelje pretpostavke.

(da) ako institucija promijeni metodu i osnovu za izračun tehničkih pričuva, članovima i korisnicima mora detaljno objasniti utjecaj tih promjena na tehničke pričuve.

5. Matična država članica može zahtijevati da izračun tehničkih pričuva podliježe dodatnim i detaljnijim zahtjevima kako bi osigurala primjerenu zaštitu interesa članova i korisnika.

Članak 15.

(14) Pokriće tehničkih pričuva

1. Matična država članica zahtijeva da svaka institucija u svakom trenutku raspolaže dostatnom i primjerenom imovinom za pokriće tehničkih pričuva s obzirom na ukupni opseg mirovinskih programa kojima upravlja.

2. Matična država članica može dopustiti instituciji, na ograničeno vremensko razdoblje, da ima nedostatnu imovinu za pokriće tehničkih pričuva. U tom slučaju nadležna tijela zahtijevaju da institucija donese konkretan i ostvariv plan oporavka *s jasnim vremenskim rasporedom* kako bi osigurala ponovno ispunjavanje zahtjeva iz stavka 1. Plan podliježe sljedećim uvjetima:

(a) institucija utvrđuje konkretan i ostvariv plan kako bi uspostavila potreban iznos imovine za potpuno i pravodobno pokriće tehničkih pričuva. Plan je dostupan članovima ili, ako je primjenjivo, njihovim predstavnicima i podliježe odobrenju nadležnih tijela matične države članice;

(b) pri sastavljanju plana vodi se računa o specifičnoj situaciji institucije, posebno o strukturi imovine/obveza, profilu rizičnosti, planu likvidnosti, starosnoj strukturi članova koji ostvaruju pravo na mirovine, radi li se o programima u fazi pokretanja ili programima koji prelaze iz onih bez pokrića ili s djelomičnim pokrićem na one s potpunim pokrićem;

(c) u slučaju *ukidanja* mirovinskog programa tijekom razdoblja spomenutog u prvoj rečenici stavka 2., institucija obavješćuje nadležna tijela matične države članice. Institucija utvrđuje postupak za prijenos *sve* imovine i *svih* pripadajućih obveza drugoj financijskoj instituciji ili sličnom tijelu. ■

U slučaju prekogranične djelatnosti institucije i ako nadležna tijela dotičnih država članica domaćina zauzmu stajalište da se odlukama koje su donijele nadležna tijela matičnih država članica u skladu s ovim stavkom interesi članova i korisnika ne štite na najbolji način, EIOPA pomaže u rješavanju neslaganja u skladu s člankom 19. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

3. ■ *Uvjeti iz stavaka 1. i 2. primjenjuju se i u slučaju prekogranične djelatnosti u smislu članka 12., pod uvjetom da su potpuno zaštićeni interesi članova i korisnika.*

Članak 16.

(15) Propisani kapital

1. Matična država članica osigurava da institucije koje upravljaju mirovinskim programima,

kod kojih sama institucija, a ne pokroviteljsko poduzeće, preuzima obvezu pokrića biometrijskog rizika ili jamči određenu uspješnost ulaganja ili određenu razinu primanja, trajno kao zaštitnim dodatkom raspolažu dodatnom imovinom povrh tehničkih pričuva. Taj iznos odražava vrstu rizika i *portfelj imovine* u odnosu na ukupni opseg programa kojima upravlja. Imovina je neopterećena bilo kojim budućim obvezama i služi kao zaštitni kapital za izjednačavanje razlika između predviđenih i stvarnih troškova i prihoda.

2. Za potrebe izračunavanja minimalnog iznosa dodatnih sredstava primjenjuju se pravila utvrđena u člancima 17., 18. i 19.

3. Međutim stavak 1. ne sprečava države članice da od institucija na svojem državnom području zahtijevaju da raspolažu propisanim kapitalom ili da utvrde detaljnije propise pod uvjetom da su opravdani načelom razboritosti.

Članak 17.

(16) Raspoloživa granica solventnosti

1. *Kako bi se zajamčila dugoročna održivost strukovnog mirovinskog osiguranja*, države članice zahtijevaju od svake institucije iz članka 16. stavka 1. koja se nalazi na njihovim državnim područjima da u svakom trenutku ima odgovarajuću raspoloživu granicu solventnosti s obzirom na sve njezine poslove koja je barem jednaka zahtjevima ove Direktive.

2. Raspoloživa granica solventnosti obuhvaća imovinu institucije koja je slobodna od bilo kakvih predvidivih obveza, umanjena za bilo koju nepokretnu imovinu, uključujući:

(a) uplaćeni dionički kapital ili, u slučaju da institucija ima oblik društva za uzajamno osiguranje, stvarni osnivački kapital i sve račune članova društva za uzajamno osiguranje koji ispunjavaju sljedeće kriterije:

- (i) osnivački akti i statut moraju propisivati da plaćanja mogu biti izvršena s tih računa prema članovima društva za uzajamno osiguranje samo ako to neće prouzročiti snižavanje raspoložive granice solventnosti ispod zahtijevane razine ili nakon prestanka rada društva kad su podmireni svi ostali dugovi društva;
- (ii) osnivački akti i statut moraju propisivati da se, s obzirom na bilo koja plaćanja iz točke (i) u svrhu koja nije pojedinačni prestanak članstva u društvu za uzajamno osiguranje, nadležna tijela moraju obavijestiti barem jedan mjesec unaprijed i da ona mogu zabraniti plaćanja u tom razdoblju; i
- (iii) relevantne odredbe osnivačkog akta i statuta mogu se izmijeniti i dopuniti tek nakon što nadležna tijela izjave da nemaju primjedbi na izmjene, ne dovodeći u pitanje kriterije navedene u podtočkama (i) i (ii);

(b) pričuve (statutarne ili slobodne) koje ne odgovaraju preuzetim obvezama;

(c) prenesenu dobit ili gubitak nakon umanjena za dividende koje će se isplatiti; i

(d) ako su nacionalnim pravom odobrene pričuve iz dobiti koje se pojavljuju u bilanci kad one mogu biti upotrijebljene za pokriće bilo kojih gubitaka koji mogu nastati i kad nisu raspoložive za raspodjelu članovima i korisnicama.

Raspoloživa granica solventnosti umanjuje se za iznos vlastitih dionica koje izravno drži institucija.

3. Države članice mogu propisati da raspoloživa granica solventnosti može također obuhvaćati:

(a) kumulativni povlašteni dionički kapital i podređeni dužnički kapital u visini do 50 % vrijednosti raspoložive granice solventnosti i potrebne granice solventnosti, s obzirom na nižu vrijednost, od čega su najviše 25 % podređeni krediti s fiksnim dospeljem, ili kumulativni povlašteni dionički kapital fiksne ročnosti, pod uvjetom da postoje obvezujući sporazumi u skladu s kojima, u slučaju stečaja ili likvidacije institucije, podređeni dužnički kapital ili povlašteni dionički kapital dolaze nakon tražbina svih ostalih vjerovnika i ne isplaćuju se sve dok se ne namire svi ostali dugovi;

(b) vrijednosne papire koji nemaju specificiran datum dospelja i ostale instrumente, uključujući kumulativne povlaštene dionice različite od onih iz točke (a), u maksimalnom iznosu od 50 % raspoložive ili potrebne granice solventnosti, s obzirom na nižu vrijednost, za sve takve vrijednosne papire, i podređeni dužnički kapital iz točke (a) pod uvjetom da ispunjavaju sljedeće uvjete:

- (i) ne smiju biti isplaćeni na inicijativu nositelja ili bez prethodnog pristanka nadležnog tijela;
- (ii) ugovor o izdavanju mora omogućiti instituciji da odgodi plaćanje kamate na kredit;
- (iii) zajmodavčeve tražbine od institucije moraju u cijelosti doći na naplatu nakon tražbina svih nepodređenih vjerovnika;
- (iv) dokumenti koji uređuju izdavanje vrijednosnih papira moraju osigurati sposobnost duga i neplaćenih kamata da pokriju gubitke, istodobno omogućavajući instituciji da nastavi poslovati; i
- (v) u obzir se moraju uzeti samo iznosi uplaćeni u cijelosti.

U svrhu točke (a), podređeni dužnički kapital mora ispunjavati i sljedeće uvjete:

- (i) u obzir se moraju uzeti samo sredstva uplaćena u cijelosti;
- (ii) za kredite s fiksnim dospeljem, izvorni rok dospelja iznosi barem pet godina. Najkasnije jednu godinu prije datuma otplate, institucija nadležnim tijelima na odobrenje dostavlja plan koji pokazuje kako će se raspoloživa granica solventnosti održavati ili dovesti do tražene razine po dospelju, osim ako se opseg u kojem se kredit može smatrati komponentnom raspoložive granice solventnosti postupno smanji tijekom posljednjih pet godina prije datuma otplate. Nadležna tijela mogu dopustiti prijevremenu otplatu takvih

kredita pod uvjetom da zahtjev podnese institucija izdavatelj i da njezina raspoloživa granica solventnosti ne padne ispod zahtijevane razine;

- (iii) krediti čije dospijeće nije fiksno određeno otplaćuju se podložno petogodišnjoj obavijesti, osim ako se krediti više smatraju komponentom raspoložive granice solventnosti ili ako se posebno ne traži prethodna suglasnost nadležnih tijela za prijevremenu otplatu. U potonjem slučaju institucija obavješćuje nadležna tijela barem šest mjeseci prije datuma predložene otplate i naznačuje raspoloživu granicu solventnosti te potrebnu granicu solventnosti prije i nakon te otplate. Nadležna tijela dopuštaju prijevremenu otplatu samo kad to ne rezultira smanjenjem raspoložive granice solventnosti institucije ispod zahtijevane razine;
- (iv) ugovor o kreditu ne sadržava nikakvu klauzulu koja određuje da u specifičnim okolnostima, osim likvidacije institucije, dug postaje otplativ prije ugovorenog datuma otplate; i
- (v) ugovor o kreditu može se izmijeniti samo ako su nadležna tijela izjavila da nemaju primjedbi na te izmjene;

4. Na zahtjev institucije potkrijepljen dokazima nadležnog tijela matične države članice i uz suglasnost tog nadležnog tijela, raspoloživa granica solventnosti također može obuhvaćati:

(a) ako se ne primjenjuje cilmerizacija, odnosno ako se primjenjuje, ali je stopa cilmerizacije manja od opterećenja troškova pribave uključenih u premiju, razlike između necilmerizirane odnosno djelomično cilmerizirane matematičke pričuve i matematičke pričuve cilmerizirane po stopi jednakoj opterećenju troškova pribave uključenih u premiju;

(b) bilo koje skrivene neto pričuve koje proizlaze iz vrednovanja imovine, ako takve skrivene neto pričuve nemaju značaj iznimke;

(c) jednu polovicu neuplaćenog dioničkog kapitala ili početnog kapitala kad uplaćeni dio iznosi do 25 % tog dioničkog ili početnog kapitala, i to do 50 % raspoložive ili potrebne granice solventnosti, koja god ima nižu vrijednost.

Stavka iz točke (a) ne smije prijeći 3,5 % zbroja razlika između zbrojeva relevantnog kapitala životnog osiguranja i djelatnosti osiguranja strukovnih mirovina i matematičkih pričuva za sve police kad je moguće primijeniti cilmerizaciju. Razlika se umanjuje za iznos bilo kojih neamortiziranih troškova stjecanja koji su uknjiženi kao imovina.

Članak 18.

(17) Potrebna granica solventnosti

1. Zahtijevana granica solventnosti utvrđuje se kako je propisano stavicima 2. do 6. u skladu s preuzetim obvezama.

2. Potrebna granica solventnosti jednaka je zbroju sljedećih dvaju rezultata:

(a) prvi rezultat:

4 % iznosa matematičkih pričuva koje se odnose na poslove izravnog osiguranja i preuzete obveze reosiguranja bez odbitka ustupljenih obveza reosiguranja množi se koeficijentom koji ne može biti niži od 85 %, u prethodnoj financijskoj godini, matematičkih pričuva umanjenih za ustupljene obveze reosiguranja do bruto ukupnih matematičkih pričuva;

(b) drugi rezultat:

za police kod kojih rizični kapital nije negativna stavka, 0,3 % takvog kapitala koji preuzme institucija množi se koeficijentom koji nije niži od 50 % za prethodnu financijsku godinu ukupnog rizičnog kapitala koji je zadržan kao obveza institucije nakon ustupljenih obveza reosiguranja i retrocesija do ukupnog iznosa rizičnog kapitala bez odbitka reosiguranja.

Za privremena osiguranja za slučaj smrti u maksimalnom razdoblju od tri godine taj postotak iznosi 0,1 %. Kod takvih osiguranja u razdoblju dužem od tri godine, ali ne dužem od pet godina, taj postotak iznosi 0,15 %.

3. Za dodatna osiguranja iz članka 2. stavka 3. točke (a) podtočke iii. Direktive 2009/138/EZ potrebna granica solventnosti jednaka je potrebnoj granici solventnosti za institucije iz članka 19.

4. Za osiguranje s kapitalizacijom isplate iz članka 2. stavka 3. točke (b) podtočke (ii) Direktive 2009/138/EZ potrebna granica solventnosti jednaka je postotku od 4 % matematičkih pričuva izračunatih u skladu sa stavkom 2. točkom (a).

5. Za poslove iz članka 2. stavka 3. točke (b) podtočke (i) Direktive 2009/138/EZ potrebna granica solventnosti jednaka je postotku od 1 % njihove imovine.

6. Za osiguranja obuhvaćena člankom 2. stavkom 3. točkom (a) podtočkama (i) i (ii) Direktive 2009/138/EZ povezana s udjelima u investicijskim fondovima i za poslove iz članka 2. stavka 3. točke (b) podtočke (iii), (iv) i (v) Direktive 2009/138/EZ, potrebna granica solventnosti jednaka je zbroju sljedećeg:

(a) ako institucija snosi rizik ulaganja, 4 % tehničkih pričuva, izračunatih u skladu sa stavkom 2. točkom (a);

(b) ako institucija ne snosi rizik ulaganja, ali je izdvajanje za pokriće troškova upravljanja utvrđeno u razdoblju dužem od pet godina, 1 % tehničkih pričuva, izračunatih u skladu sa stavkom 2. točkom (a);

(c) ako institucija ne snosi rizik ulaganja i pokriće troškova upravljanja nije utvrđeno u razdoblju dužem od pet godina, iznos koji je jednak 25 % neto administrativnih troškova iz prethodne financijske godine za takav posao;

(d) ako institucija snosi rizik smrti, 0,3 % rizičnog kapitala izračunatog u skladu sa stavkom 2. točkom (b).

Članak 19.

(18) Potrebna granica solventnosti u smislu članka 18. stavka 3.

1. Potrebna granica solventnosti utvrđuje se na temelju godišnjeg iznosa premija odnosno doprinosa ili prosječnog iznosa odštetnih zahtjeva u protekle tri financijske godine.
2. Iznos potrebne granice solventnosti je jednak višem od dva navedena rezultata iz stavaka 3. i 4.
3. Premijska osnova se, s obzirom na to koji je viši iznos, izračunava na temelju zaračunatih bruto premija ili doprinosa izračunatih kako je dolje navedeno i bruto zarađenih premija ili doprinosa.

Premije i doprinosi (uključujući popratne troškove premija ili doprinosa) s obzirom na poslove izravnog osiguranja u prethodnoj financijskoj godini spajaju se.

Tom se iznosu pridodaje iznos premija primljenih za ukupno reosiguranje u prethodnoj financijskoj godini.

Od tog iznosa zatim se oduzima ukupan iznos premija ili doprinosa otkazanih u prethodnoj godini kao i ukupan iznos poreza i davanja povezanih s premijama ili doprinosima koji ulaze u ukupni iznos.

Tako dobiveni iznos dijeli se na dva dijela, pri čemu prvi doseže 50 milijuna EUR, a drugi obuhvaća preostali iznos; 18 % prvog i 16 % drugog dijela zbrajaju se.

Tako dobiveni iznos množi se koeficijentom za prethodne tri financijske godine između ukupnih izdataka za štete koje institucija mora snositi, umanjениh za iznos koji pokriva reosiguranje i ukupnih bruto izdataka za štete. Taj koeficijent ne smije biti niži od 50 %.

4. Odštetna osnova izračunava se kako slijedi:

Iznos obračunatih odšteta plaćenih s obzirom na poslove izravnog osiguranja (bez odbitka bilo kojih troškova koje snosi reosiguratelj i retrocedent) u razdoblju iz stavka 1. se zbrajaju.

Tom iznosu dodaje se iznos odšteta plaćenih s obzirom na preuzete obveze reosiguranja ili retrocesije tijekom istih razdoblja i iznos rezervacija za neplaćene odštetne zahtjeve utvrđen na kraju prethodne financijske godine za poslove izravnog osiguranja i preuzete obveze reosiguranja.

Od tog se iznosa zatim oduzimaju naplaćeni iznosi ostvareni tijekom razdoblja iz stavka 1.

Od tog iznosa zatim se oduzima iznos pričuva za neisplaćene odštetne zahtjeve utvrđen na početku druge financijske godine koja prethodi posljednjoj financijskoj godini za koju postoje financijski izvještaji, kako za poslove izravnog osiguranja tako i za preuzete obveze osiguranja.

Jedna trećina tako dobivenog iznosa dijeli se na dva dijela, pri čemu prvi doseže do 35 milijuna eura, a drugi obuhvaća preostali iznos; 26 % prvog i 23 % drugog dijela zbrajaju se.

Tako dobiveni iznos množi se koeficijentom za prethodne tri financijske godine između ukupnih izdataka za štete koje institucija mora snositi, umanjениh za iznos koji pokriva reosiguranje i ukupnih bruto izdataka za štete. Taj koeficijent ne smije biti niži od 50 %.

5. Kad je potrebna granica solventnosti izračunata u stavcima 2. do 4 niža od potrebne granice solventnosti iz prethodne godine, potrebna granica solventnosti mora biti najmanje jednaka potrebnoj granici solventnosti iz prethodne godine, pomnoženoj s koeficijentom iznosa tehničkih pričuva za neisplaćene odštetne zahtjeve na kraju prethodne financijske godine i iznosa tehničkih pričuva za neisplaćene odštetne zahtjeve na početku prethodne financijske godine. U tom izračunu upotrebljavaju se tehničke pričuve neto od reosiguranja, a koeficijent ne smije biti viši od 1.

Članak 20.

(19) Pravila ulaganja

1. Države članice zahtijevaju od institucija na svojem državnom području ulaganje u skladu s načelom razboritosti, a posebno u skladu sa sljedećim pravilima:

(a) imovina se ulaže u najboljem **dugoročnom** interesu članova i korisnika **u cjelini**. U slučaju mogućeg sukoba interesa, institucija ili subjekt koji upravlja njezinim portfeljem osigurava da se ulaže isključivo u interesu članova i korisnika;

(aa) načelo razboritosti ne sprečava institucije u tome da uzmu u obzir moguće dugotrajne posljedice odluka o ulaganju na ekološke, socijalne, upravljačke ili etičke čimbenike;

(b) imovina se ulaže tako da jamči sigurnost, kvalitetu, likvidnost i profitabilnost portfelja kao cjeline.

Imovina za pokriće tehničkih pričuva ulaže se i u skladu s vrstom i trajanjem očekivanih budućih mirovina, **uzimajući u obzir namjeru da se osigura međugeneracijska ravnoteža mirovinskog programa;**

(c) imovina se većinom ulaže na uređena tržišta. Ulaganja u imovinu koja nije uvrštena za trgovanje na uređenom financijskom tržištu u svakom slučaju moraju se držati na razboritim razinama;

(d) ulaganje u izvedene financijske instrumente moguće je pod uvjetom da pridonose smanjenju rizika ulaganja ili olakšavaju učinkovito upravljanje portfeljem. Treba ih vrednovati po načelu razboritosti, uzimajući u obzir temeljnu imovinu, te uključiti u vrednovanje imovine institucije. Institucija izbjegava i prekomjernu izloženost riziku druge ugovorne strane i drugim poslovima s izvedenicama;

(e) imovina se pravilno diversificira tako da se izbjegne pretjerano oslanjanje na pojedinu imovinu, izdavatelja ili grupu društava i akumuliranje rizika u portfelju kao cjelini.

Ulaganja u imovinu koju izdaje isti izdavatelj ili izdavatelji koji pripadaju istoj grupi poduzeća ne smije instituciju izlagati prekomjernom koncentracijskom riziku;

ulaganje u pokroviteljsko poduzeće ne iznosi više od 5 % ukupnog portfelja, a ako pokroviteljsko poduzeće pripada grupi, ulaganje u poduzeća koja pripadaju istoj grupi u kojoj je pokroviteljsko poduzeće ne iznosi više od 10 % portfelja.

Ako institucija ima više pokroviteljskih poduzeća, ulaganje u ta pokroviteljska poduzeća provodi se na temelju načela razboritosti, uzimajući u obzir potrebu primjerene diversifikacije.

Države članice mogu odlučiti da neće primjenjivati zahtjeve iz točaka (e) i (f) na ulaganje u državne obveznice.

2. Uzimajući u obzir vrstu, područje primjene i složenost djelatnosti nadziranih institucija, države članice osiguravaju da nadležna tijela prate primjerenost njihovih procesa procjene kreditne sposobnosti, procjenjuju korištenje upućivanja na kreditne rejtinge koje su dodijelile agencije za kreditni rejting kako je određeno u članku 3. stavku 1. točki (b) Uredbe (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća¹, u njihovim politikama ulaganja i, prema potrebi, potiču ublažavanje učinka takvih upućivanja, u cilju smanjenja isključivog i automatskog oslanjanja na takve kreditne rejtinge.

3. Matične države članice zabranjuju instituciji pozajmljivanje ili da djeluje kao jamac trećim stranama. Međutim, države članice mogu dopustiti institucijama pozajmljivanje samo u svrhu likvidnosti i na privremenoj osnovi.

4. Države članice ne zahtijevaju od institucija na svojem državnom području ulaganje u određene kategorije imovine.

5. Ne dovodeći u pitanje članak 32., investicijske odluke institucije na njihovom državnom području ili njezini upravitelji portfeljem ne podliježu nikakvim prethodnim odobrenjima ili zahtjevima za sustavno obavješćivanje država članica.

6. U skladu s odredbama stavaka 1. do 5. države članice mogu za institucije na svojem državnom području utvrditi detaljnija pravila, uključujući kvantitativna pravila, pod uvjetom da su opravdana načelom razboritosti, u cilju odražavanja ukupnog opsega mirovinskih programa kojima te institucije upravljaju.

Međutim države članice ne sprečavaju institucije da:

(a) do 70 % imovine za pokriće tehničkih pričuva ili cjelokupnog portfelja programa u kojima članovi snose rizike ulaganja, ulože u dionice, prenosive vrijednosne papire koji se tretiraju kao dionice i korporativne obveznice koji su uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu, ili s pomoću višestranih trgovinskih platformi ili organiziranih trgovinskih platformi, i odlučuju o relativnom ponderu tih vrijednosnih papira u njihovom portfelju ulaganja;

(b) ulažu do 30 % imovine za pokriće tehničkih pričuva u imovinu denominiranu u valutama različitim od one u kojoj su izražene obveze;

(c) ulažu u instrumente s dugoročnom *perspektivom ulaganja*, kojima se ne trguje na uređenim tržištima, *MTP-ovima* ili *OTP-ovima*,

(ca) ulažu u instrumente koje izdaje ili za koje jamči EIB u okviru Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSI), Europskih fondova za dugoročna ulaganja

---

¹ Uredba (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o agencijama za kreditni rejting (SL L 302, 17.11.2009., str. 1.).

(ELTIF), Europskih fondova za socijalno poduzetništvo (EuSEF) i Europskih fondova poduzetničkog kapitala (EuVECA).

7. *Ne dovodeći u pitanje stavak 6.* države članice *mog*u zahtijevati da institucije s odobrenjem za rad ili upisane u registar na njihovim državnim područjima primjenjuju stroža pravila ulaganja ■ pod uvjetom da su opravdana načelom razboritosti, naročito s obzirom na obveze koje je institucija preuzela.

8. Nadležna tijela države članice domaćina institucije koja obavlja prekograničnu djelatnost iz članka 12. ne utvrđuju pravila ulaganja kao dopunu pravilima utvrđenima u staccima 1. do 6. za dio imovine kojom su obuhvaćene tehničke pričuve za prekograničnu djelatnost.

Glava III.

UVJETI KOJIMA SE UREĐUJU DJELATNOSTI

POGLAVLJE 1.

Sustav upravljanja

Odjeljak 1.

Opće odredbe

Članak 21.

Nadležnost ■ upravljačkog ili nadzornog tijela

1. Države članice osiguravaju da ■ upravljačko ili nadzorno tijelo institucije u skladu s nacionalnim pravom ima krajnju nadležnost za usklađenost predmetne institucije sa zakonima i drugim propisima donesenim u skladu s ovom Direktivom.

2. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje ulogu socijalnih partnera u upravljanju institucijama.

Članak 22.

Opći zahtjevi u vezi upravljanja

1. Države članice zahtijevaju da sve institucije uspostave učinkovit sustav upravljanja kojim se osigurava upravljanje djelatnostima pažnjom dobrog stručnjaka. Taj sustav uključuje odgovarajuću preglednu organizacijsku strukturu s jasnom dodjelom i odgovarajućom podjelom nadležnosti te učinkovit sustav kojim se osigurava dostavljanje informacija. Sustav upravljanja podliježe redovitom unutarnjem preispitivanju. *U sustavu upravljanja pri donošenju investicijskih odluka zahtijeva se razmatranje ekoloških, socijalnih i upravljačkih čimbenika povezanih s investicijskom imovinom te taj sustav uključuje relevantne dionike i podliježe redovitom unutarnjem preispitivanju.*

2. Sustav upravljanja ■ razmjern je vrsti, području primjene i složenosti djelatnosti institucije.

3. *Institucije utvrđuju i primjenjuju* politike u pisanom obliku u vezi s upravljanjem rizicima, unutarnjom revizijom i, ako je potrebno, *aktuarskim aktivnostima* i izdvajanjem poslovnih procesa ■. *Institucije osiguravaju* provedbu tih politika. *Te* politike *u pisanom obliku*

podliježu prethodnom odobrenju upravljačkog ili nadzornog tijela institucije te se preispituju **najmanje svake tri godine** i prilagođavaju s obzirom na svaku znatnu izmjenu sustava ili predmetnog područja.

4. Države članice osiguravaju da institucije uspostave učinkovit sustav unutarnje kontrole. Taj sustav uključuje upravne i računovodstvene postupke, okvir za unutarnju kontrolu te odgovarajuće izvještajne mehanizme na svim razinama institucije.

5. Države članice osiguravaju da institucije poduzimaju razumne mjere u svrhu kontinuiranog i redovitog obavljanja svojih djelatnosti, uključujući razvoj planova za slučaj nepredviđenih okolnosti. U tom cilju institucija upotrebljava primjerene i proporcionalne sustave, resurse i postupke.

6. Države članice zahtijevaju od institucija da imenuju barem dvije osobe koje su **zaista zadužene za poslovanje institucije. Države članice na temelju obrazložene procjene koju su provela nadležna tijela mogu dopustiti da samo jedna osoba zaista vodi instituciju. Pri procjeni se uzima u obzir uloga socijalnih partnera u ukupnom upravljanju institucijama te veličina, vrsta, područje primjene i složenost djelatnosti institucija.**

Članak 23.

Zahtjevi u pogledu upravljanja na temelju poslovnog ugleda i iskustva

1. Države članice zahtijevaju od institucija da se pobrinu da sve osobe koje zaista upravljaju institucijom **te osobe koje** obavljaju ■ ključne poslovne procese pri vršenju svojih dužnosti ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

(a) **zahtjev u pogledu iskustva:**

– **osobe koje zaista upravljaju institucijom: njihove združene** kvalifikacije, znanje i iskustvo primjereni su da omoguće upravljanje institucijom pažnjom dobrog stručnjaka te

– **osobe koje obavljaju ključne poslovne procese: njihove stručne kvalifikacije, znanje i iskustvo primjereni su** za pravilno obavljanje njihovih ključnih poslovnih procesa ■ i

(b) **zahtjev u pogledu poslovnog ugleda:** imaju dobar ugled i integritet ■.

2. Države članice osiguravaju da ■ nadležna tijela ocjenjuju ispunjavaju li osobe koje zaista upravljaju institucijom ili obavljaju ■ ključne poslovne procese zahtjeve utvrđene u stavku 1.

3. Ako **matična** država članica od svojih državljana zahtijeva dokaz dobrog ugleda, dokaz da u prošlosti nisu bili u stečaju, ili oba dokaza, tada ta država članica kao dovoljan dokaz za državljanu drugih država članica prihvaća podnošenje izvotka iz sudskog registra druge države članice ili, ako takav registar ne postoji u drugoj predmetnoj državi članici, istovjetne isprave **koja pokazuje da su ti zahtjevi ispunjeni**, a koju je izdalo nadležno sudsko ili upravno tijelo matične države članice čiji je dotična osoba državljanin **ili matična država članica**.

4. Ako ■ država članica ili država članica čiji je dotična osoba državljanin ne izdaje istovjetnu ispravu iz stavka 3., **toj osobi** dopušteno je tu ispravu nadomjestiti izjavom pod prisegom.

Međutim, u državama članicama u kojima izjava pod prisegom nije predviđena, državljaninu druge predmetne države članice dopušteno je davanje svečane izjave pred nadležnim sudskim ili upravnim tijelom u [ ] matičnoj državi članici ili državi članici **čiji je on državljanin** ili pred bilježnikom u jednoj od tih država članica.

To tijelo ili bilježnik izdaje potvrdu kojom ovjerava autentičnost izjave pod prisegom ili svečane izjave.

5. Dokaz da državljanin u prošlosti nije bio u stečaju iz stavka 3. može se **također** dostaviti u obliku izjave državljanina druge predmetne države članice pred nadležnim sudskim, strukovnim ili trgovinskim tijelom te druge predmetne države članice.

6. Isprave i potvrde iz stavaka 3., 4. i 5. ne mogu se podnijeti nakon što prođe više od tri mjeseca od dana njihova izdavanja.

7. Države članice određuju tijela nadležna za izdavanje isprava iz stavaka 3., 4. i 5. i o tome odmah obavješćuju druge države članice i Komisiju.

Svaka država članica obavješćuje druge države članice i Komisiju o tijelima kojima je potrebno dostaviti dokumente iz stavaka 3. do 5. kao podlogu zahtjevu za obavljanje djelatnosti iz članka 12. na državnom području te države članice.

Članak 24.

Politika nagrađivanja

1. Države članice zahtijevaju od institucija **da utvrde i primjenjuju** razumnu politiku nagrađivanja za **sve** osobe koje zaista upravljaju institucijom, **obavljaju ključne poslovne procese i druge kategorije osoblja čije profesionalne aktivnosti imaju znatan utjecaj na profil rizičnosti institucije** na način primjeren njezinoj veličini i unutarjem ustrojstvu te vrsti, području primjene i složenosti njezinih djelatnosti.

1.a Ovaj članak ne primjenjuje se na institucije koje su dobile odobrenje za rad na temelju direktiva 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/65/EU i 2014/91/EU.

2. Institucije redovito objavljuju važne informacije o politici nagrađivanja, osim ako je drugačije utvrđeno zakonima i drugim propisima o prijenosu Direktive 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća.¹

3. [ ] **Pri utvrđivanju i primjeni politike** nagrađivanja **iz stavka 1.** institucije **poštuju sljedeća načela:**

- politika nagrađivanja u skladu **je** s djelatnostima [ ], profilom rizičnosti, ciljevima [ ] i dugoročnim **interesom, financijskom stabilnosti** i rezultatima institucije u cjelini **te se njome podupire dobro, razborito i učinkovito upravljanje institucijama,**

---

¹ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

- **politika nagrađivanja u skladu je s profilom rizičnosti i dugoročnim interesima članova i korisnika mirovinskog programa kojim upravlja institucija,**
- politika nagrađivanja uključuje mjere za izbjegavanje sukoba interesa,
- politika nagrađivanja **u skladu je s** dobrim i učinkovitim upravljanjem rizicima te se njome ne potiče na preuzimanje rizika koji premašuje **utvrđena** ograničenja u pogledu prihvatljivog rizika,
- politika nagrađivanja odnosi se na instituciju i strane koje obavljaju njezine ključne poslovne procese ili druge djelatnosti, uključujući izdvojene i naknadno ponovno izdvojene ključne procese i druge djelatnosti,
-
- upravljačko ili nadzorno tijelo institucije utvrđuje **i povremeno revidira** opća načela **svoje** politike nagrađivanja i nadležno je za **nadzor** nad njezinom provedbom,
-
- jasno, transparentno i učinkovito upravljanje u pogledu nagrađivanja i njegova nadzora.

Odjeljak 2.

Ključni poslovni procesi

Članak 25.

Opće odredbe

1. Države članice od institucija zahtijevaju uključivanje **sljedećih ključnih poslovnih procesa:** poslovnog procesa upravljanja rizicima, poslovnog procesa unutarnje revizije i, ako je primjenjivo, aktuarskog poslovnog procesa. **Institucije omogućavaju nositelju** ključnog poslovnog procesa da učinkovito izvršava svoje dužnosti na objektivan, pošten i neovisan način.
2. Institucije mogu jednoj osobi ili organizacijskoj jedinici dopustiti vršenje više od jednog ključnog poslovnog procesa. Poslovni proces **unutarnje revizije obavlja jedna osoba** ili organizacijska jedinica.
3. **Ta jedna** osoba ili organizacijska jedinica koja obavlja poslovni proces ne obavlja sličan poslovni proces u pokroviteljskom poduzeću. Na temelju opravdanog zahtjeva institucije, **nadležna tijela mogu dati instituciji odobrenje da obavlja ključne poslovne procese preko iste osobe ili organizacijske jedinice pod uvjetom da ne postoji sukob interesa s pokroviteljskim poduzećem. Države članice dozvoljavaju nadležnim tijelima poduzimanje prikladnih mjera u slučaju da se ustanovi postojanje sukoba interesa.**

5. O svim nalazima i preporukama ***nositelja ključnih poslovnih procesa*** obavješćuje se upravljačko ili nadzorno tijelo institucije koje odlučuje o mjerama koje treba poduzeti.

6. ***Nositelj ključnog poslovnog procesa*** obavješćuje nadležno tijelo institucije ***o svakom nalazu koji bi mogao znatno utjecati na interese članova i korisnika.***

7. Države članice osiguravaju pravnu zaštitu osoba koje obavješćuju nadležno tijelo u skladu sa stavkom 6.

Članak 26.

Upravljanje rizicima

1. Države članice od institucija zahtijevaju uspostavljanje, ***na način koji je primjeren njihovoj veličini i unutarnjem ustroju, kao i vrsti, području primjene i složenosti njihovih djelatnosti***, učinkovitog sustava upravljanja rizicima kojim su obuhvaćeni strategije, procesi i postupci izvješćivanja potrebni za redovito utvrđivanje, mjerenje i praćenje rizika, upravljanje rizicima i redovito izvješćivanje ***nadležnih tijela***, na pojedinačnoj i grupnoj osnovi, o rizicima kojima su institucije izložene ili bi mogle biti izložene te o međusobnoj ovisnosti tih rizika.

Sustav upravljanja rizicima ***djelotvoran je i*** dobro ugrađen u organizacijsku strukturu i proces donošenja odluka institucije.

2. Sustavom upravljanja rizicima obuhvaćeni su rizici koji mogu nastati u instituciji ili poduzećima, u skladu s njihovom veličinom, unutarnjim ustrojstvom te vrstom, područjem primjene i složenosti njihovih djelatnosti, čije su dužnosti ili djelatnosti izdvojene barem u sljedećim područjima:

- (a) preuzimanje obveza i oblikovanje pričuva;
  - (b) upravljanje imovinom i obvezama;
  - (c) ulaganja, posebno izvedenice, ***sekuritizacije*** i slične obveze;
  - (d) likvidnost i upravljanje koncentracijom rizika;
  - (e) upravljanje operativnim rizicima;
  - (f) osiguranje i ostale tehnike smanjenja rizika.
- (fa) socijalni i ekološki rizici povezani s portfeljem ulaganja i njegovim upravljanjem.***

3. Ako u skladu s uvjetima mirovinskog programa rizik snose članovi i korisnici, sustav upravljanja rizicima uzima te rizike u obzir i sa stajališta članova i korisnika.

4. Institucije osiguravaju takvo ustrojstvo poslovnog procesa upravljanja rizicima kojim se omogućuje ***funkcioniranje*** sustava upravljanja rizikom.

Članak 27.

Unutarnja revizija

1. Države članice od institucija zahtijevaju uspostavu učinkovitog poslovnog procesa unutarnje revizije, *na način koji je primjeren njihovoj veličini i unutarnjem ustroju, kao i vrsti, području primjene i složenosti njihovih djelatnosti*. U okviru poslovnog procesa unutarnje revizije *obuhvaćena je ocjena* primjerenosti i učinkovitosti sustava unutarnje kontrole i ostalih elemenata sustava upravljanja.

2. Države članice od institucija zahtijevaju imenovanje barem jedne neovisne osobe, unutar institucije ili izvan nje, koja će biti nadležna za poslovni proces unutarnje revizije.

Članak 28.

Aktuarski poslovni proces

1. *Ako sama institucija predviđa pokriće biometrijskih rizika ili jamči uspješnost ulaganja ili određenu razinu primanja, države članice od institucija zahtijevaju* učinkovit aktuarski poslovni proces kojim će se:

- (a) koordinirati i nadzirati izračun tehničkih pričuva;
- (b) *osigurati* primjerenost metodologija i temeljnih modela koji se primjenjuju u izračunu tehničkih pričuva i pretpostavki nastalih u tu svrhu;
- (c) procjenjivati dostatnost i kvalitetu podataka koji se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva;
- (d) uspoređivati *temeljne pretpostavke izračuna tehničkih pričuva* i iskustvo;
- (e) obavješćivati upravljačko ili nadzorno tijelo institucije o pouzdanosti i primjerenosti izračuna tehničkih pričuva;
- (f) davati mišljenje o cjelokupnoj temeljnoj politici ako institucija ima takvu politiku;
- (g) davati mišljenje o primjerenosti mehanizama osiguranja ako institucija ima takve mehanizme; i
- (h) pridonositi učinkovitoj provedbi sustava upravljanja rizicima.

2. Države članice od institucija zahtijevaju imenovanje barem jedne neovisne osobe, unutar institucije ili izvan nje, koja će biti nadležna za aktuarski poslovni proces

Odjeljak 3.

Dokumenti o upravljanju

Članak 29.

Vlastita procjena rizika

1. U okviru *vlastitog* sustava upravljanja rizikom, *i na način koji je primjeren njezinoj veličini i unutarnjem ustroju, kao i vrsti, području primjene i složenosti njezinih djelatnosti, svaka institucija provodi* vlastitu procjenu rizika ▮.

Procjena rizika ▮ provodi se redovito i bez odgađanja nakon svake znatne promjene profila rizičnosti institucije ili *mirovinskih programa kojima upravlja institucija*.

2. Procjenom rizika ▮ iz stavka 1., *kada je to primjereno vrsti, području primjene i složenosti djelatnosti institucije*, obuhvaćeno je sljedeće:

- (a) učinkovitost sustava upravljanja rizicima;
- (b) cjelokupne financijske potrebe institucije;
- (c) *rizici svojstveni dostatnosti* tehničkih pričuva s *obzirom na ukupni opseg mirovinskih programa kojima se upravlja*;

▮

- (e) *rizici za članove i korisnike koji se odnose na isplatu naknada na koje imaju pravo i učinkovitost svih korektivnih mjera*;
- (f) kvalitativna procjena *svake financijske* potpore, *uključujući jamstva, programe za zaštitu mirovina ili paktove*, dostupne instituciji *ili članovima i korisnicima*;
- (g) kvalitativna procjena operativnih rizika ▮,
- (h) ▮ procjena novih ili budućih rizika, *uključujući rizike povezane s klimatskim promjenama, iskorištavanjem resursa i okolišem, socijalne rizike i rizike povezane s amortizacijom imovine zbog regulatornih promjena*.

3. Za potrebe stavka 2. institucije uspostavljaju metode prepoznavanja i procjenjivanja rizika kojima jesu ili bi mogle biti kratkoročno ili dugoročno izložene. Te metode razmjerne su vrsti, području primjene i složenosti rizika povezanih s njihovim djelatnostima. U *procjeni* je dan opis tih metoda.

4. Pri procjeni rizika *iz stavka 3. vodi se računa o cilju osiguravanja međugeneracijske ravnoteže mirovinskog programa, procjena rizika provodi se redovito i čini sastavni dio operativne strategije te se uzima u obzir pri strateškom odlučivanju institucije. Procjena se stavlja na raspolaganje članovima programa*.

▮

Članak 31.

Godišnji financijski izvještaji i godišnja izvješća

Države članice zahtijevaju od svih institucija na svojim državnim područjima sastavljanje *i*

objavljivanje godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih izvješća za sve mirovinske programe kojima institucije upravljaju i, ako je primjenjivo, godišnje financijske izvještaje i godišnja izvješća za svaki mirovinski program pojedinačno. Godišnji financijski izvještaji i godišnja izvješća daju istinit i objektivan prikaz imovine, obveza i financijskog položaja institucije **te uključuju objavljivanje glavnih investicijskih udjela**. Godišnji financijski izvještaji i informacije iz izvješća dosljedni su, iscrpni, objektivno prezentirani te su ih ovlaštene osobe u skladu s nacionalnim pravom propisno odobrile.

Članak 32.

Izjava o načelima politike ulaganja

Države članice osiguravaju da sve institucije na njihovim državnim područjima pripreme i najmanje svake tri godine preispitaju pisanu izjavu o načelima politike ulaganja. Ta se izjava neodgodivo preispituje nakon svih znatnih promjena u politici ulaganja. Države članice propisuju da ta izjava u najmanju ruku sadržava činjenice kao što su metode mjerenja rizika ulaganja, primijenjeni postupci upravljanja rizicima te strateška raspodjela imovine s obzirom na vrstu i trajanje mirovinskih obveza **te informacije o tome kako se u politici ulaganja uzimaju u obzir ekološka i socijalna pitanja te pitanja upravljanja. Ta izjava objavljuje se na internetskim stranicama.**

POGLAVLJE 2.

Izdvajanje poslovnih procesa i upravljanje ulaganjem

Članak 33.

Izdvajanje poslovnih procesa

1. Države članice mogu dopustiti ili zahtijevati da institucije na njihovim državnim područjima povjere upravljanje tim institucijama, u cijelosti ili djelomično, drugim subjektima koji posluju u ime tih institucija.
2. Države članice osiguravaju da te institucije i dalje budu **u potpunosti** nadležne za usklađenost sa svojim obvezama u skladu s ovom Direktivom ako izdvajaju poslovne procese ili ostale djelatnosti.
3. Izdvajanje ključnih poslovnih procesa ili drugih djelatnosti ne može se odvijati na način koji bi mogao dovesti do:
  - (a) pogoršanja kvalitete sustava upravljanja predmetne institucije;
  - (b) neopravdanog povećanja operativnog rizika;
  - (c) smanjenja sposobnosti nadležnih tijela da prate usklađenost institucije sa svojim obvezama;
  - (d) ugrožavanja trajnog i zadovoljavajućeg pružanja usluga članovima i korisnicima.
4. Institucija osigurava pravilno funkcioniranje izdvojenih djelatnosti s pomoću procesa odabira pružatelja usluga i neprekidnim praćenjem **njegovih** djelatnosti.

5. Države članice osiguravaju da institucije koje izdvajaju **bilo koju djelatnost** potpišu s pružateljem usluga ■ pisani sporazum. Sporazum je zakonski izvršiv i u njemu se jasno utvrđuju prava i obveze institucije i pružatelja usluga.
6. Države članice osiguravaju da institucije pravovremeno i unaprijed obavješćuju nadležna tijela o **svim djelatnostima** te o svim kasnijim važnim kretanjima u pogledu **tih** djelatnosti.
7. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju potrebne ovlasti da ■ od institucija zatraže informacije o **svim izdvojenim** djelatnostima.

Članak 34.

Upravljanje ulaganjima

Države članice ne ograničavaju institucije da za upravljanje portfeljem imenuju upravitelje portfelja osnovane u drugoj državi članici, a koji su dobili valjano odobrenje za rad u skladu s **direktivama** 2009/65/EZ, 2009/138/EZ, 2011/61/EU, 2013/36/EU i **2014/65/EU**, kao i one **institucije** navedene u članku 2. stavku 1. ove Direktive.

POGLAVLJE 3.

Depozitar

Članak 35.

Imenovanje depozitara

1. Za svaki strukovni mirovinski program u kojem članovi i korisnici u cijelosti snose rizik ulaganja, **ako nacionalnim pravom matične države članice nije predviđena zaštita za čuvanje imovine ni dužnost nadzora u smislu članaka 36. i 37. i ako nije imenovan depozitar za imovinu mirovinskog programa u obliku financijskih proizvoda u skladu s Direktivom 2011/61/EU ili Direktivom 2009/65/EU, države članice mogu** od institucije zahtijevati imenovanje jednog **ili više** depozitara za dužnosti čuvanja imovine i nadzora u skladu s člancima 36. i 37.
2. Za strukovne mirovinske programe u kojima članovi i korisnici ne snose u cijelosti rizik ulaganja matična država članica može od institucije zahtijevati imenovanje depozitara za dužnost čuvanja imovine ili dužnosti čuvanja imovine i nadzora u skladu s člancima 36. i 37. **Ne dovodeći u pitanje članak 36. stavak 5. taj se zahtjev ne primjenjuje na onu imovinu institucije koju je ta institucija uložila izravno u jedan subjekt ili više njih u čije ime je imenovan depozitar za čuvanje imovine i dužnosti nadzora mirovinskog programa u skladu s Direktivom 2011/61/EU ili Direktivom 2014/91/EU.**
3. Države članice ne ograničavaju institucije da ■ imenuju depozitare sa sjedištem u drugoj državi članici koji su dobili valjano odobrenje za rad u skladu s Direktivom ■ 2013/36/EU **ili Direktivom 2014/65/EU** ili koji su prihvaćeni kao depozitari za potrebe Direktive 2009/65/EZ **ili Direktive 2011/61/EU.**
4. Države članice poduzimaju potrebne korake da sukladno njihovom nacionalnom pravu nadležnim tijelima omogućće, u skladu s člankom 62., a na zahtjev **nadležnih tijela u** matičnoj državi članici institucije, da zabrane slobodno raspolaganje imovinom ■ koja je

unutar njihovih državnih područja.

5. Depozitar se imenuje **u** pisanim ugovorom. U ugovoru se propisuje prijenos informacija potrebnih depozitaru za vršenje svojih dužnosti **kako** je utvrđeno u ovoj Direktivi **u**.

6. Pri izvršavanju dužnosti iz članaka 36. i 37. institucija i depozitar nastupaju iskreno, pošteno, profesionalno, neovisno te u interesu članova i korisnika programa.

7. Depozitar ne obavlja djelatnosti povezane s institucijom koje mogu prouzročiti sukobe interesa između institucije, članova i korisnika programa te samog depozitara, osim ako je depozitar funkcionalno i hijerarhijski odvojio obavljanje svojih dužnosti depozitara od svojih ostalih dužnosti koje bi mogle prouzročiti sukobe i ako se mogući sukobi interesa primjereno utvrđuju, prate i otkrivaju *instituciji* i članovima i korisnicima programa te se njima primjereno upravlja.

8. Ako nije imenovan depozitar *i ako institucija nije uložila svu mirovinsku imovinu u financijske proizvode uređene Direktivom 2011/61/EU ili Direktivom 2009/65/EU te ako nije imenovan depozitar u skladu s tim direktivama*, institucije utvrđuju mehanizam sprečavanja i rješavanja svih sukoba interesa za dužnosti koje inače vrše depozitar i upravitelj imovinom.

Članak 36.

Čuvanje imovine i odgovornost depozitara

1. Ako je imovina mirovinskog programa koja se sastoji od financijskih instrumenata koji mogu biti pod skrbništvom povjerena na čuvanje depozitaru, depozitar pod skrbništvom drži sve financijske instrumente koji mogu biti evidentirani na računu financijskih instrumenata otvorenom u knjigama depozitara i sve financijske instrumente koji se depozitaru mogu fizički isporučiti.

U te svrhe depozitar osigurava da su financijski instrumenti, koji se mogu evidentirati na računu financijskih instrumenata otvorenom u knjigama depozitara, evidentirani u knjigama depozitara na odvojenim računima, u skladu s pravilima utvrđenima u Direktivi 2004/39/EZ, koji su otvoreni u ime institucije tako da se u svakom trenutku može jasno utvrditi da pripadaju instituciji ili članovima i korisnicima mirovinskog programa.

2. Ako se imovina *institucije* sastoji od druge imovine osim imovine iz stavka 1., depozitar provjerava *je li* institucija *vlasnik* imovine te vodi evidenciju njezine imovine. Provjera se vrši na temelju informacija ili dokumenata koje je dostavila institucija ili, ako je to moguće, na temelju vanjskih dokaza. Depozitar redovito ažurira svoju evidenciju.

3. Države članice osiguravaju da je depozitar odgovoran instituciji *te* članovima i korisnicima za svaki njihov gubitak nastao zbog neopravdanog neizvršavanja ili nepravilnog izvršavanja obveza depozitara.

4. Države članice osiguravaju da na odgovornost depozitara, kako je navedeno u stavku 3., ne utječe činjenica da je svu imovinu ili dio imovine koju čuva povjerio trećoj strani.

5. Ako nije imenovan depozitar za čuvanje imovine *i ako institucija nije uložila svu mirovinsku imovinu u financijske proizvode uređene Direktivom 2011/61/EU ili Direktivom*

2009/65/EU te ako nije imenovan depozitar u skladu s tim direktivama, institucije su obvezne barem:

- (a) osiguravati da se s financijskim instrumentima postupa s dužnom pažnjom i da su oni zaštićeni;
- (b) voditi evidenciju koja im omogućava da u bilo koje vrijeme i bez odgađanja utvrde svu imovinu;
- (c) poduzimati potrebne mjere za izbjegavanje sukoba interesa **u vezi s čuvanjem imovine**;
- (d) na zahtjev obavijestiti **nadležna tijela** o načinu upravljanja imovinom.

Članak 37.

Dužnosti nadzora

1. **Najmanje jedan od depozitara koji su imenovani u skladu s člankom 35. obavlja i sljedeće zadatke:**

- (a) provodi upute institucije, osim ako su one u suprotnosti s nacionalnim pravom ili pravilima institucije;
- (b) osigurava da u transakcijama koje uključuju imovinu institucije ■ svaka naknada instituciji bude doznačena u uobičajenom roku;
- (c) osigurava da se prihod od imovine rabi u skladu s pravilima institucije.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., matična država članica institucije može utvrditi druge dužnosti nadzora koje depozitar mora obavljati.

3. Ako nije imenovan depozitar za dužnosti nadzora **i ako institucija nije uložila svu mirovinsku imovinu u financijske proizvode uređene Direktivom 2011/61/EU ili Direktivom 2009/65/EU te ako nije imenovan depozitar u skladu s tim direktivama**, institucija provodi postupak kojim se osigurava da se dužnosti, čiji je nadzor inače povjeren depozitarima, propisno izvršavaju unutar institucije.

Glava IV.

INFORMACIJE KOJE SE DOSTAVLJAJU BUDUĆIM ČLANOVIMA, ČLANOVIMA I KORISNICIMA

POGLAVLJE 1.

Opće odredbe

Članak 38.

Načela

1. **Uzimajući u obzir** vrstu uspostavljenog mirovinskog programa **i povezanih**

administrativnih opterećenja, države članice osiguravaju da svaka institucija na njihovim državnim područjima dostavlja:

(a) budućim članovima **u najmanju ruku informacije utvrđene u članku 55.**;

(b) članovima **█** u najmanju ruku informacije utvrđene u člancima **40.a i 58.**; i

(c) korisnicima u najmanju ruku informacije utvrđene u člancima 57. i 58.

2. Informacije ispunjavaju sve sljedeće zahtjeve:

(a) redovito se ažuriraju **i prilagođavaju potrebama budućih članova, članova i korisnika**;

(b) pišu se na jasnom, jezgrovitom i razumljivom jeziku, izbjegavajući upotrebu žargona i tehničkih termina ako je umjesto njih moguće koristiti svakodnevne riječi;

(c) ne smiju dovoditi u zabludu, a rječnik i sadržaj usklađeni su;

(d) prikazane su na način jednostavan za čitanje, napisane slovima čitljive veličine.

(da) dostupne su na službenom jeziku države članice čije je socijalno i radno pravo koje je mjerodavno za područje programa strukovnog mirovinskog osiguranja primjenjivo na dotični mirovinski program;

(db) informacije se budućim članovima, članovima i korisnicima dostavljaju besplatno bilo kojim elektroničkim medijem, uključujući trajnim medijem ili preko internetske stranice, ili u papirnatom obliku.

Boje se ne koriste u slučajevima u kojima mogu umanjiti razumljivost informacija ako je izvješće o mirovinskim primanjima tiskano ili fotokopirano u crno-bijeloj tehnici.

Članak 39.

Uvjeti mirovinskog programa

1. Države članice, glede svih institucija na svojem državnom području, osiguravaju dostatnu obaviještenost članova o uvjetima mirovinskog programa, posebno:

(a) o pravima i obvezama strana uključenih u mirovinski program;

(b) o **█** rizicima **koje snose članovi i korisnici** povezanima s mirovinskim programom;

█

2. Za programe u kojima članovi snose rizik ulaganja i koji predviđaju najmanje jednu opciju s različitim ulagačkim profilima, članovi se **█** obavješćuju o uvjetima u pogledu raspona dostupnih ulagačkih opcija, standardnih ulagačkih opcija i, ako je primjenjivo, pravilima mirovinskog programa da se određenom članu dodijeli određena ulagačka opcija.

3. Članovi i korisnici **█** ili, ako je primjenjivo, njihovi predstavnici primaju unutar razumnog

roka, sve važne informacije glede promjena pravila mirovinskog programa.

4. Institucije objavljuju uvjete mirovinskog programa ■.

POGLAVLJE 2.

Izvešće o mirovinskim primanjima *i druge informacije*

■

Članak 40.a

Izvešće o mirovinskim primanjima

- 1. Države članice zahtijevaju od institucija da sastave sažet dokument s ključnim relevantnim informacijama za svakog člana. U naslovu tog dokumenta sadržane su riječi „izvešće o mirovinskim primanjima”.*
- 2. Države članice zahtijevaju da informacije sadržane u izvješću o mirovinskim primanjima budu točne te da se ažuriraju i besplatno dostavljaju svakom članu najmanje jednom godišnje.*
- 3. Svaka bitna promjena informacija sadržanih u izvješću o mirovinskim primanjima u usporedbi s prethodnom godinom jasno se navodi.*
- 4. Pri utvrđivanju pravila o izvješću o mirovinskim primanjima države članice zahtijevaju da ono sadržava ključne relevantne informacije za članove, uzimajući u obzir specifičnosti nacionalnih mirovinskih sustava i mjerodavnog nacionalnog socijalnog, radnog i poreznog prava.*
- 5. U okviru ove Direktive ključne relevantne informacije za članove obuhvaćaju:*
  - (a) osobne podatke člana, uključujući jasno naveden datum za zakonsku dob umirovljenja ili datum početka primanja mirovine;*
  - (b) naznaka institucije i naznaka mirovinskog programa člana;*
  - (c) ako je primjenjivo, sve informacije o potpunim ili djelomičnim jamstvima u okviru mirovinskog programa; (d) informacije o projekcijama mirovina, uzimajući u obzir specifičnosti i ustroj mirovinskog programa, te izjavu o odricanju odgovornosti u kojoj se navodi da te projekcije mogu odstupati od konačne vrijednosti primljene mirovine;*
  - (e) informacije o ulagačkom profilu, uključujući jasno navedene rizike koje član snosi u najboljem procijenjenom slučaju i u ekstremnom, ali mogućem najgorem slučaju, uzimajući u obzir specifičnosti mirovinskog programa;*
  - (f) informacije o akumuliranim pravima, doprinosima i raščlanjenim troškovima mirovinskog programa, uzimajući u obzir specifičnosti i ustroj mirovinskog programa;*
  - (g) informacije o povijesnim prinosima mirovinskog programa, uzimajući u obzir*

specifičnosti mirovinskog programa.

(i) informacije o tome gdje i kako dobiti dodatne informacije o instituciji ili mirovinskom programu, uključujući informacije iz članaka 31. i 32.;

Za potrebe točke (c) podstavka 1., u slučaju da u okviru mirovinskog programa ne postoji jamstvo, izjava o tome unosi se u izvješće o mirovinskim primanjima. Ako postoji jamstvo, u izvješću o mirovinskim primanjima ukratko se objašnjava vrsta jamstva i daju se informacije o aktualnoj razini financiranja stečenih individualnih prava člana.

5. Države članice razmjenjuju najbolje prakse u vezi s formatom i sadržajem izvješća o mirovinskim primanjima.

Članak 55.

Informacije koje se dostavljaju budućim članovima

Države članice zahtijevaju od institucija da osiguraju obaviještenost budućih članova, prije nego što se oni pridruže mirovinskom programu, o relevantnim obilježjima mirovinskog programa i svim ■ opcijama koje su dostupne članovima, uključujući informacije o tome kako su ekološka, klimatska, socijalna pitanja i pitanja povezana s korporativnim upravljanjem uključena u investicijski pristup.

Ako budući članovi nemaju izbora i automatski se učlanjuju u mirovinski program, institucija im odmah nakon učlanjivanja pruža ključne relevantne informacije o članstvu.

Članak 56.

Informacije koje se dostavljaju članovima tijekom faze prije umirovljenja

Osim izvješća o mirovinskim primanjima, institucije osiguravaju svakom članu, najmanje dvije godine prije dobi umirovljenja predviđene u programu, ili na zahtjev člana, sljedeće informacije:

- (a) informacije o raspoloživim opcijama mirovinskih primanja za članove ■;
- (b) ako se primanja iz mirovinskog programa ne isplaćuju kao doživotna renta, informacije o raspoloživim proizvodima za isplatu mirovina ■.

Članak 57.

Informacije koje se dostavljaju korisnicima tijekom faze isplaćivanja

1. *Države članice zahtijevaju od institucija da* korisnicima periodično pružaju informacije o dospjelim primanjima i odgovarajućim mogućnostima isplate.

1.a Institucije obavještavaju korisnike o svakom potencijalnom smanjenju u razini dospjelih primanja prije donošenja bilo kakve odluke o takvom mogućem smanjenju.

2. Kad znatnu razinu rizika ulaganja u fazi isplaćivanja snose korisnici, države članice

redovno i pravovremeno osiguravaju korisnicima odgovarajuće informacije.

Članak 58.

Dodatne informacije koje se članovima i korisnicima dostavljaju na zahtjev

1. Na zahtjev člana, korisnika ili njihovih predstavnika, institucija osigurava sljedeće dodatne informacije:

- (a) godišnje financijske izvještaje i godišnja izvješća navedene u članku 31., a ako je institucija nadležna za više od jednog programa, izvještaje i izvješća koji se odnose na program čiji su članovi;
- (b) izjavu o načelima politike ulaganja, navedenu u članku 32.;
- (c) **sve dodatne** informacije o pretpostavkama korištenima za izradu projekcija iz članka **40.a stavka 4. točke (d)**.

■

2. ■ Institucija također dostavlja ■ informacije o:

- (a) ciljanoj razini mirovine, ako je primjenjivo;
- (b) razini primanja u slučaju prestanka radnog odnosa.

Glava V.

BONITETNI NADZOR

Poglavlje 1.

Opća pravila o bonitetnom nadzoru

Članak 59.

Glavni cilj bonitetnog nadzora

1. Glavni cilj bonitetnog nadzora jest zaštita **prava** članova i korisnika **te stabilnost i dobro funkcioniranje institucija**.

2. ■ Države članice osiguravaju da nadležna tijela ■ **raspoložu odgovarajućim sredstvima i da posjeduju relevantno stručno znanje, sposobnost i ovlast za ostvarenje glavnog cilja nadzora navedenog u stavku 1.**

Članak 60.

Područje primjene bonitetnog nadzora

Države članice osiguravaju da institucije ■ podliježu bonitetnom nadzoru, uključujući nadzor nad:

- (a) uvjetima poslovanja;
- (b) tehničkim pričuvcama;
- (c) pokrićem tehničkih pričuva;
- (d) propisanim kapitalom;
- (e) raspoloživom granicom solventnosti;
- (f) potrebnom granicom solventnosti;
- (g) pravilima ulaganja *i upravljanjem ulaganjima*;

■

(ha) međugeneracijskom ravnotežom mirovinskih programa;

- (i) *sustavom upravljanja*; i
- (j) informacijama koje se dostavljaju *članovima i korisnicima*.

Članak 61.

Opća načela bonitetnog nadzora

1. Nadležna tijela matične države članice nadležna su za bonitetni nadzor nad institucijama ■.
2. Države članice osiguravaju da se nadzor temelji na perspektivnom pristupu i pristupu koji se temelji na riziku.
3. Nadzorom nad institucijama obuhvaćena je odgovarajuća kombinacija neizravnih djelatnosti i izravnih nadzora.
4. Nadzorne ovlasti primjenjuju se pravodobno i proporcionalno *prirodi, opsegu i složenosti rizika svojstvenih mirovinskim programima kojima upravlja institucija*.
5. Države članice osiguravaju da nadležna tijela na odgovarajući način uzimaju u obzir mogući učinak svojeg djelovanja na stabilnost financijskih sustava u Europskoj uniji, a posebno u izvanrednim situacijama.

Članak 62.

Ovlasti interveniranja i dužnosti nadležnih tijela

1. Nadležna tijela zahtijevaju od svih institucija na svom državnom području korištenje pouzdanih administrativnih i računovodstvenih postupaka i primjerenih mehanizama unutarnje kontrole.
2. **Države članice utvrđuju pravila o administrativnim kaznama i drugim administrativnim mjerama primjenjivim na sva kršenja nacionalnih odredbi kojima se prenosi ova Direktiva i jamče da ih njihova nadležna tijela mogu nametnuti te poduzimaju sve mjere potrebne da**

se osigura njihova provedba. Države članice osiguravaju da su njihove administrativne kazne i druge administrativne mjere djelotvorne, razmjerne i odvratajuće.

2.a Države članice osiguravaju da nadležno tijelo bez nepotrebnog odlaganja objavljuje svaku administrativnu kaznu ili drugu administrativnu mjeru koja je nametnuta zbog kršenja nacionalnih odredbi kojima se ova Direktiva prenosi, protiv koje žalba nije uložena na vrijeme, uključujući i informacije o vrsti i prirodi prekršaja i identitetu odgovornih osoba. Ako nadležno tijelo nakon pojedinačne procjene razmjernosti objave tih podataka smatra da je objava takvih podataka nerazmjerna ili ako bi se objavom ugrozila stabilnost financijskih tržišta ili istraga u tijeku, nadležno tijelo može odlučiti da odgodi objavu, ne objavi te podatke ili ih objavi u anonimnom obliku.

3. U svakoj odluci kojom se zabranjuju ili ograničuju djelatnosti određene institucije moraju biti navedeni detaljni razlozi za takvu odluku i nju je potrebno priopćiti predmetnoj instituciji. *Ta se odluka također priopćava EIOPA-i, koja je prosljeđuje svim nadležnim tijelima u Uniji.*

4. Nadležna tijela također mogu ograničiti ili zabraniti slobodno raspolaganje imovinom institucije, posebno ako:

- (a) institucija nije oblikovala dostatne tehničke pričuve s obzirom na cjelokupno poslovanje ili ima nedostatnu imovinu za pokriće tehničkih pričuva;
- (b) institucija ne raspolaže propisanim kapitalom.

5. U cilju zaštite interesa članova i korisnika, nadležna tijela mogu ovlasti osoba koje vode instituciju na njihovu državnom području, u skladu s pravom matične države članice, u cijelosti ili djelomično prenijeti na posebnog predstavnika koji je osposobljen za izvršavanje tih ovlasti.

6. Nadležna tijela mogu zabraniti ili ograničiti djelatnosti institucije na svojem državnom području posebno ako:

- (a) institucija ne štiti primjereno interese članova i korisnika programa;
- (b) institucija više ne ispunjava uvjete poslovanja;
- (c) institucija ozbiljno zanemaruje obveze na temelju propisa kojima podliježe;
- (d) u slučaju prekogranične djelatnosti, institucija ne poštuje zahtjeve socijalnog i radnog prava države članice domaćina mjerodavne na području *strukovnih mirovinskih programa*.

7. Države članice osiguravaju da odluke donesene o instituciji temeljem zakona i drugih propisa donesenih u skladu s ovom Direktivom podliježu pravu *na podnošenje žalbe* sudu.

Članak 63.

Postupak nadzornog pregleda

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela, *ako zaključe da za to postoji potreba*,

preispituju strategije, procese i postupke izvješćivanja koje su uspostavile institucije kako bi se uskladile sa zakonima i drugim propisima donesenima na temelju ove Direktive , **uzimajući u obzir prirodu, područje primjene i složenost djelatnosti institucije.**

Tim pregledom uzimaju se u obzir okolnosti u kojima posluju institucije i, ako je potrebno, strane koje za njih obavljaju izdvojene ključne poslovne procese ili bilo koju drugu djelatnost. Pregledom su obuhvaćeni sljedeći elementi:

- (a) procjena kvalitativnih zahtjeva povezanih sa sustavom upravljanja;
- (b) procjena rizika s kojima se suočava institucija;
- (c) procjena sposobnosti institucije da procijeni te rizike **i da njima upravlja.**

2. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju alate za praćenje, uključujući testove otpornosti, koji im omogućuju da utvrde pogoršanje financijskih uvjeta u instituciji i da prate otklanjanje navedenog pogoršanja.

3. Nadležna tijela imaju potrebne ovlasti da od institucija zahtijevaju otklanjanje slabosti ili nedostataka utvrđenih u postupku nadzornog pregleda.

4. Nadležna tijela uspostavljaju najmanju učestalost i područje primjene pregleda utvrđenog u stavku 1. uzimajući u obzir prirodu, područje primjene i složenost djelatnosti predmetnih institucija.

Članak 64.

Informacije koje se dostavljaju nadležnim tijelima

1. Države članice nadležnim tijelima osiguravaju potrebne ovlasti i sredstva s obzirom na sve institucije na njihovim državnim područjima:

(a) da zahtijevaju od institucije, članova uprave i drugih rukovoditelja ili direktora ili osoba koje **zaista upravljaju** institucijom **ili obavljaju ključne poslovne procese** dostavljanje informacija o svim poslovnim pitanjima ili prosljeđivanje svih poslovnih dokumenata **u bilo kojem trenutku;**

(b) za nadzor odnosa između institucije i drugih društava ili između institucija, ako institucije **izdvoje** ključne poslovne procese ili bilo koju drugu djelatnost drugim društvima ili institucijama **■** ili ako naknadno ponovno izdvoje poslovne procese **■**, što utječe na financijsku situaciju institucije ili je u materijalnom smislu značajno za učinkovit nadzor;

(c) za redovno primanje sljedećih dokumenata: **vlastite** procjene rizika **■**, izjave o načelima politike ulaganja **■**, godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih izvješća **■** te svih drugih dokumenata potrebnih za nadzor.

(d) utvrditi koji su dokumenti potrebni za nadzor, uključujući:

- i. interna izvješća za razdoblja tijekom godine;
- ii. aktuarske procjene i detaljne pretpostavke;

iii. studije imovine i obveza;

iv. dokaz o dosljednosti s načelima politike ulaganja;

v. dokaz da se doprinosi plaćaju prema planu;

vi. izvješća osoba odgovornih za reviziju godišnjih financijskih izvještaja iz članka 31.;

(e) za obavljanje izravnog nadzora u prostorijama institucije i, ovisno o slučaju, nad izdvojenim i svim naknadnim ponovno izdvojenim djelatnostima da bi provjerila obavljaju li se djelatnosti u skladu s nadzornim pravilima.

(f) u bilo kojem trenutku zatražiti informacije od institucija o izdvojenim i svim naknadnim ponovno izdvojenim djelatnostima.

Članak 65.

Transparentnost i odgovornost

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela obavljaju zadatke utvrđene u *ovoj Direktivi* transparentno, *neovisno* i odgovorno, uz dužno uvažavanje zaštite povjerljivih informacija.

2. Države članice osiguravaju objavu sljedećih informacija:

(a) tekstova zakona i drugih propisa te općih smjernica u području *programa* strukovnog mirovinskog osiguranja te informacija o tome je li država članica odlučila primjenjivati ovu Direktivu u skladu s člancima 4. i 5.;

(b) informacija o postupku nadzornog pregleda kako je navedeno u članku 63.;

(c) skupnih statističkih podataka o ključnim aspektima primjene bonitetnog okvira;

(d) glavni cilj bonitetnog nadzora i informacija o glavnim funkcijama i aktivnostima *nadležnih tijela*;

(e) pravila o upravnim sankcijama koje bi se primjenjivale u slučaju povrede nacionalnih odredbi donesenih na temelju ove Direktive.

3. Države članice osiguravaju uspostavu i primjenu transparentnih postupaka za imenovanje i razrješenje članova upravnih i upravljačkih tijela svojih nadležnih tijela.

Poglavlje 2.

Poslovna tajna i razmjena informacija

Članak 66.

Poslovna tajna

1. Države članice utvrđuju pravila kojima osiguravaju da sve osobe koje rade ili su radile za nadležna tijela, kao i revizori te stručnjaci koji djeluju u ime tih tijela imaju obvezu čuvanja poslovne tajne.

Ne dovodeći u pitanje slučajeve obuhvaćene kaznenim pravom, ni jedna povjerljiva informacija koju te osobe dobiju pri obavljanju svojih dužnosti ne smije se priopćiti ni jednoj osobi ili tijelu, osim u sažetom ili zbirnom obliku *preko kojeg nije moguće utvrditi o kojim je pojedinačnim institucijama riječ*.

2. Odstupajući od stavka 1., ako se mirovinski program *ukida, države članice mogu dopustiti* priopćenje povjerljivih informacije u građanskim ili trgovačkim postupcima.

Članak 67.

Uporaba povjerljivih informacija

Države članice osiguravaju da nadležna tijela koja prime povjerljive informacije na temelju ove Direktive te informacije upotrebljavaju samo u izvršavanju svojih dužnosti i u sljedeće svrhe:

- (a) radi provjere jesu li institucije prije početka obavljanja svoje djelatnosti ispunile uvjete za *započinjanje obavljanja poslova* strukovnog mirovinskog osiguranja;
- (b) radi lakšeg praćenja djelatnosti institucija, uključujući praćenje tehničkih pričuva, solventnosti, sustava upravljanja te informacija dostavljenih članovima i korisnicima;
- (c) radi uvođenja korektivnih mjera, uključujući sankcije;
- (d) u žalbama protiv odluka nadležnih tijela, donesenima u skladu s odredbama kojima se prenosi ova Direktiva;
- (e) u sudskim postupcima povezanim s odredbama kojima se prenosi ova Direktiva.

Članak 67.a

Istražne ovlasti Europskog parlamenta

Člancima 66. i 67. ne dovode se u pitanje istražne ovlasti povjerene Europskom parlamentu člankom 226. UFEU-a.

Članak 68.

Razmjena informacija s drugim tijelima

1. *Člancima 66. i 67.* ne sprečava se ni jedno od sljedećeg:

- (a) razmjena informacija između nadležnih tijela u istoj državi članici pri obavljanju njihovih nadzornih funkcija;
- (b) razmjena informacija između nadležnih tijela u različitim državama članicama pri obavljanju njihovih nadzornih funkcija;

- (c) razmjena informacija prilikom obavljanja njihovih nadzornih funkcija između nadležnih tijela i bilo kojeg od sljedećih tijela ili osoba koji se nalaze u istoj državi članici:
- i. tijela nadležnih za nadzor nad subjektima u financijskom sektoru i drugih financijskih organizacija te tijela nadležnih za nadzor nad financijskim tržištima;
  - ii. tijela zaduženih za održavanje stabilnosti financijskog sustava u državama članicama primjenom makrobonitetnih pravila;
  - iii. tijela uključenih u **ukidanje** mirovinskog programa i u slične postupke;
  - iv. reorganizacijskih tijela čiji je cilj zaštita stabilnosti financijskog sustava;
  - v. osoba nadležnih za obavljanje zakonom propisanih revizija financijskih izvještaja institucija, društava za osiguranje i ostalih financijskih institucija;
- (d) otkrivanje informacija potrebnih za obavljanje dužnosti tijelima koja upravljaju **ukidanjem** mirovinskog programa.

2. Informacije koje prime tijela i osobe iz stavka 1. podliježu pravilima u pogledu poslovne tajne utvrđenima u članku 66.

3. **Člancima 66. i 67.** ne sprečavaju se države članice da dopuste razmjenu informacija između nadležnih tijela i:

- (a) tijela nadležnih za nadzor nad tijelima uključenima u **ukidanje** mirovinskih programa i druge slične postupke;
- (b) tijela nadležnih za nadzor nad osobama zaduženima za obavljanje zakonom propisanih revizija financijskih izvještaja institucija, ■ društvima za osiguranje i ostalim financijskim institucijama;
- (c) neovisnih aktuara institucija koje obavljaju ■ nadzor nad tim institucijama te tijela nadležnih za nadzor nad tim aktuarima.

Članak 69.

Dostavljanje informacija središnjim bankama, monetarnim vlastima, europskim nadzornim tijelima i Europskom odboru za sistemske rizike

1. **Člancima 66. i 67.** ne sprečava se nadležno tijelo da prenosi informacije sljedećim subjektima u svrhu ispunjavanja njihovih zadaća:

- (a) središnjim bankama i drugim tijelima sa sličnom funkcijom u svojstvu monetarnih vlasti;
- (b) ako je primjereno, ostalim javnim tijelima koja su odgovorna za nadzor platnih sustava;

(c) Europskom odboru za sistemske rizike i EIOPA-i

2. Člancima 68. do 71. ne sprečavaju se tijela iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) da nadležnim tijelima priopće informacije koje su im potrebne za potrebe članka 67.

3. Informacije primljene u skladu sa stavicima 1. i 2. podliježu zahtjevima čuvanja poslovne tajne koji su barem ekvivalentni zahtjevima iz ove Direktive.

Članak 70.

Otkrivanje informacija tijelima državne uprave nadležnima za financijsko zakonodavstvo

1. Člankom 66. stavkom 1., člankom 67. i člankom 71. stavkom 1. države članice ne sprečavaju se u dopuštanju otkrivanja povjerljivih informacija *između nadležnih tijela* i drugih odjela njihove središnje državne uprave nadležnih za provedbu zakonodavstva u području nadzora nad institucijama, kreditnim institucijama, financijskim institucijama, pružateljima investicijskih usluga, društvima za osiguranje, te inspektorima koji djeluju u ime tih tijela.

Takve informacije smiju se otkriti samo ako je to potrebno zbog bonitetnog nadzora te sprečavanja i sanacije posrnutih institucija. Ne dovodeći u pitanje stavak 2. ovog članka, osobe koje imaju pristup informacijama podliježu zahtjevima čuvanja poslovne tajne koji su barem ekvivalentni onima iz ove Direktive. Međutim, države članice osiguravaju da se informacije primljene u skladu s člankom 68. te informacije dobivene izravnim nadzorom mogu otkriti samo uz izričitu suglasnost nadležnog tijela od kojeg te informacije potječu ili nadležnog tijela države članice u kojoj je proveden izravan nadzor.

2. Države članice *dopuštaju* otkrivanje povjerljivih informacija povezanih s bonitetnim nadzorom nad institucijama parlamentarnim istražnim odborima, revizorskim sudovima i ostalim subjektima zaduženima za istragu u državama članicama ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) subjekti temeljem nacionalnog prava imaju nadležnost istražiti ili pregledati djelovanje tijela odgovornih za nadzor nad institucijama ili za zakone koji reguliraju taj nadzor;
- (b) informacije su neophodne za ispunjavanje nadležnosti iz točke (a);
- (c) osobe koje imaju pristup informacijama na temelju nacionalnog prava podliježu zahtjevima čuvanja poslovne tajne koji su barem ekvivalentni onima iz ove Direktive;
- (d) ako informacije potječu iz druge države članice, ne smiju se otkriti bez izričite suglasnosti nadležnog tijela od kojeg potječu i samo u svrhe za koje je to tijelo dalo svoju suglasnost.

Članak 71.

Uvjeti za razmjenu informacija

1. Za razmjenu informacija na temelju članka 68., dostavljanje informacija na temelju članka

69. i otkrivanje informacija na temelju članka 70. države članice zahtijevaju da su ispunjeni barem sljedeći uvjeti:

- (a) informacije se razmjenjuju, dostavljaju ili otkrivaju za potrebe obavljanja pregleda ili nadzora;
- (b) primljene informacije podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne koja je propisana u članku 66.;
- (c) ako informacije potječu iz druge države članice, ne otkrivaju se bez izričite suglasnosti nadležnog tijela od kojeg potječu te, prema potrebi, samo u svrhe za koje je to tijelo dalo svoju suglasnost.

Članak 72.

Nacionalne odredbe bonitetne prirode

1. Države članice izvješćuju EIOPA-u o svojim nacionalnim odredbama bonitetne prirode koje su relevantne za područje programa mirovinskog osiguranja, a koje nisu obuhvaćene nacionalnim socijalnim i radnim pravom *o organizaciji mirovinskih sustava kako je navedeno u* članku 12. stavku 1.

2. Države članice redovito ažuriraju te informacije i to najmanje svake dvije godine, a EIOPA te informacije objavljuje na svojoj internetskoj stranici.

Glava VI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 73.

Suradnja između država članica, EIOPA-e i Komisije

1. Države članice osiguravaju na primjeren način jedinstvenu primjenu ove Direktive redovitom razmjenom informacija i iskustava u cilju razvijanja najboljih praksi u ovoj sferi te uže suradnje *koja uključuje socijalne partnere*, čime se sprečavaju narušavanja tržišnog natjecanja te stvaraju potrebni uvjeti za neometano prekogranično članstvo.

2. Komisija i nadležna tijela država članica usko surađuju u cilju olakšavanja nadzora nad poslovanjem institucija za strukovno mirovinsko osiguranje.

3. Nadležna tijela surađuju s EIOPA-om za potrebe ove Direktive, u skladu s Uredbom (EU) br. 1094/2010.

Nadležna tijela bez odlaganja pružaju EIOPA-i sve informacije koje su joj potrebne za izvršavanje njezinih zadaća iz ove Direktive i iz Uredbe (EU) br. 1094/2010, u skladu s člankom 35. te Uredbe.

4. Sve države članice obavješćuju Komisiju i EIOPA-u o svim većim poteškoćama koje se javljaju u pogledu primjene ove Direktive.

Komisija, EIOPA i nadležna tijela predmetnih država članica ispituju te poteškoće što je prije moguće radi pronalaženja odgovarajućeg rješenja.

Članak 74.

Obrada osobnih podataka

U vezi s obradom osobnih podataka u okviru ove Direktive, institucije i nadležna tijela obavljaju svoje dužnosti za potrebe ove Direktive u skladu s nacionalnim pravom kojim se provodi Direktiva 95/46/EZ. U vezi s obradom osobnih podataka koju vrši EIOPA u okviru ove Uredbe, EIOPA poštuje odredbe Uredbe (EZ) br. 45/2001.

Članak 75.

Ocjena i revizija

1. * [šest godina nakon što ova Direktiva stupi na snagu], Komisija revidira ovu Direktivu i izvješćuje o njezinoj provedbi i učinkovitosti Europski parlament i Vijeće.

2. Revizijom iz stavka 1. posebno se razmatra sljedeće:

a) adekvatnost ove Direktive s nadzornog i upravljačkog stajališta

b) prekogranična aktivnost

(c) iskustvo stečeno pri primjeni ove Direktive i njezin utjecaj na stabilnost institucija

d) kvantitativni zahtjevi koji se primjenjuju na institucije

e) izvješće o mirovinskim primanjima.

3. Rezultati revizije dostavljaju se Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 76.

Izmjena Direktive 2009/138/EZ

1. U Direktivu 2009/138/EZ umeće se članak 306.a:

„Članak 306.a

Ako stupanjem na snagu ove Direktive, sve matične države članice primjenjuju odredbe iz članka 4. Direktive ..././EU Europskog parlamenta i Vijeća¹, one mogu nastaviti primjenjivati zakone i druge propise koje su donijele u cilju poštovanja članka 1. do 19., članka 27. do 30., članka 32. do 35. i članka 37. do 67. Direktive 2002/83/EZ na snazi 31. prosinca 2015. tijekom prijelaznog razdoblja koje ističe 31. prosinca 2022.

Ako matična država članica nastavi primjenjivati navedene zakone i druge propise, društva za osiguranje u toj matičnoj državi članici izračunavaju svoj potrebni solventni kapital kao zbroj

---

¹ SL

sljedećeg:

- a) fiktivnog potrebnog solventnog kapitala s obzirom na njihove djelatnosti osiguranja, izračunatog bez njihovih poslova povezanih sa strukovnim mirovinskim osiguranjem na temelju članka 4. Direktive .../.../EU,
- b) granice solventnosti u pogledu poslova povezanih sa strukovnim mirovinskim osiguranjem, izračunate u skladu sa zakonima i drugim propisima koji su doneseni radi usklađivanja s člankom 28. Direktive 2002/83/EZ.

Komisija do 31. prosinca 2017. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o tome treba li produljiti rok iz prvog stavka, ***uzimajući u obzir promjene prava Unije ili nacionalnog prava koje proizlaze iz Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹.***

2. U Direktivi 2009/138/EZ točka 7. članka 13. zamjenjuje se sljedećim:

7. „reosiguranje” znači jedno od sljedećeg:

a) djelatnost koja se sastoji od prihvaćanja rizika koje je ustupilo društvo za osiguranje odnosno društvo za osiguranje iz treće zemlje ili drugo društvo za reosiguranje odnosno društvo za reosiguranje iz treće zemlje;

b) u slučaju udruge individualnih osiguratelja Lloyd’s, djelatnost koja se sastoji od prihvaćanja rizika koje je ustupio bilo koji član udruge individualnih osiguratelja Lloyd’s od strane društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koje nije udruga individualnih osiguratelja Lloyd’s;

c) osiguranje koje društvo za reosiguranje pruža instituciji za strukovno mirovinsko osiguranje koja je obuhvaćena područjem primjene Direktive .../.../EU [IORP II].

█

Članak 78.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s člankom 6. točkama (c), (i) do (p), člankom 12. stavkom 4. drugim i trećim podstavkom, člankom 12. stavkom 10., člankom 13., člankom 20. stavcima 6. i 8., člancima 21. do 30., člankom 33., člankom 35. stavcima 1. i 2., člankom 35. stavcima 4. do 7., člancima 36. do 38., člankom 39. stavcima 1. i 3., člancima 40. do 53., člancima 55. do 57., člankom 58. stavkom 1., člancima 59. do 61., člankom 63., člankom 64. stavkom 1. točkama (b) do (d) i (f), člancima 65. do 71. ove Direktive do ****[18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive]***. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kada države članice donose te odredbe, u njima upućuju na ovu Direktivu ili se na nju upućuje pri njihovoj službenoj objavi. One također sadržavaju izjavu da će upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktive koje se ovom Direktivom stavljaju izvan snage biti navedena kao upućivanja na ovu Direktivu. Države članice određuju način

---

¹ ***SL L 335, 17.12.2009., str. 1.***

takvog upućivanja i formulaciju te izjave.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području obuhvaćenom ovom Direktivom.

Članak 79.

Stavljanje izvan snage

Direktiva 2003/41/EZ, kako je izmijenjena direktivama navedenima u Prilogu I. dijelu A, stavlja se izvan snage s učinkom od ... ***[18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive]**ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo i primjenu direktiva utvrđenih u Prilogu I. dijelu B.

Upućivanja na Direktivu 2003/41/EZ stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjem na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom u Prilogu II.

Članak 80.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana njezine objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članci 1. do 5., članak 6. točke (a), (b), (d) do (h) i (j), članci 7. do 11., članak 12. stavci 1. do 9., članci 14. do 19., članak 20. stavci 1. do 5. i 7., članci 31. i 32., članak 34., članak 35. stavci 2. i 3., članak 39. stavci 1. i 3., članak 58. stavak 2., članak 62., članak 64. stavak 1. točke (a) i (e) i članak 64. stavak 2. primjenjuju se od ***[18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive]**.

Članak 81.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

PRILOG I.

Dio A

Direktiva stavljena izvan snage s popisom njezinih naknadnih izmjena (iz članka 79.)

Direktiva 2003/41/EZ Europskog parlamenta i
Vijeća

(SL L 235, 23.9.2003., str. 10.)

Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i
Vijeća

(SL L 335, 17.12.2009., str. 1.)

Direktiva 2010/78/EU Europskog parlamenta i Vijeća
(SL L 331, 15.12.2010., str. 120.)

Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća
(SL L 174, 1.7.2011., str. 1).

Direktiva 2013/14/EU Europskog parlamenta i Vijeća
(SL L 145, 31.5.2013., str. 1.)

samo članak 303.

samo članak 4.

samo članak 62.

samo članak 1.

Dio B

Popis rokova za prenošenje u nacionalno zakonodavstvo i primjenu (iz članka 79.)

Direktiva	Rok za prenošenje	Datum primjene
2003/41/EZ	23.9.2005.	23.9.2005.
2009/138/EZ	31.3.2015.	1.1.2016.
2010/78/EU	31.12.2011.	31.12.2011.
2011/61/EU	22.7.2013.	22.7.2013.
2013/14/EU	21.12.2014.	21.12.2014.

PRILOG II.

Korelacijska tablica

Direktiva 2003/41/EZ	Ova Direktiva
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2.	Članak 2.
Članak 3.	Članak 3.
Članak 4.	Članak 4.
Članak 5.	Članak 5.
Članak 6. točke (a) i (b)	Članak 6. točke (a) i (b)
Članak 6. točka (c)	Članak 6. točka (c)
Članak 6. točke (d) do (h)	Članak 6. točke (d) do (h)
Članak 6. točka (i)	Članak 6. točka (i)
Članak 6. točka (j)	Članak 6. točke (j) do (p)
Članak 7.	Članak 7.
Članak 8.	Članak 8.
Članak 9. stavak 1. točka (a)	Članak 9.
Članak 9. stavak 1. točke (b) i (c)	Članak 10.
Članak 9. stavak 1. točka (d)	Članak 11. stavak 1.
Članak 9. stavak 1. točka (e)	Članak 11. stavak 2.
Članak 9. stavak 2.	Članak 12. stavci 1. do 8.
Članak 9. stavak 3.	Članak 12. stavak 9.
Članak 9. stavak 5.	Članak 12. stavak 10.
Članak 20. stavci 1. do 9.	Članak 13.
Članak 20. stavak 10.	Članak 14. stavci 1. do 5.
Članak 15. stavci 1. do 5.	Članak 15.
Članak 15. stavak 6.	Članak 16.
Članak 16.	Članak 17. stavci 1. do 4.
Članak 17.	Članak 18.
Članak 17.a stavci 1. do 4.	Članak 19.
Članak 17.a stavak 5.	Članak 20. stavak 1.
Članak 17.b	Članak 20. stavak 2.
Članak 17.c	Članak 20. stavci 3. do 5.
Članak 17.d	Članak 20. stavak 6. prvi podstavak
Članak 18. stavak 1.	Članak 20. stavak 6. drugi podstavak
Članak 18. stavak 1.a	Članak 20. stavak 7.
Članak 18. stavci 2. do 4.	Članak 20. stavak 8.
Članak 18. stavak 5. prvi podstavak	Članak 21.
Članak 18. stavak 5. drugi i treći podstavak	Članak 22.
Članak 18. stavak 6.	Članak 23.
Članak 18. stavak 7.	Članak 24.
Članak 10.	Članak 25.
Članak 12.	Članak 26.
Članak 9. stavak 4.	Članak 27.
Članak 19. stavak 1.	Članak 28.
Članak 19. stavak 2. prvi podstavak	Članak 29.
Članak 19. stavak 2. drugi podstavak	Članak 30.

Članak 19. stavak 3.
Članak 11. stavak 1.
Članak 9. stavak 1. točka (f)
Članak 11. stavak 2. točka (a)
Članak 11. stavak 2. točka (b)
Članak 11. stavak 3.
Članak 11. stavak 4. točke (a) i (b)
Članak 11. stavak 4. točke (c) i (d)
Članak 14. stavak 1.
Članak 14. stavak 2. prvi podstavak
Članak 14. stavak 4. drugi podstavak
Članak 14. stavak 2. drugi podstavak
Članak 14. stavak 3.
Članak 14. stavak 4. prvi podstavak
Članak 14. stavak 5.
Članak 13. stavak 1. točka (a)
Članak 13. stavak 1. točke (b) do (d)
Članak 13. stavak 2.
Članak 20. stavak 11. prvi podstavak
Članak 20. stavak 11. drugi podstavak
Članak 20. stavak. 11. treći i četvrti podstavak
Članak 21. stavci 1. i 2.
Članak 21. stavak 2.a
Članak 21. stavak 3.
Članak 21.a
Članak 21.b
Članak 22.
Članak 23.
Članak 24.

Članak 31.
Članak 32.
Članak 33. stavak 1.
Članak 33. stavci 2. do 7.
Članak 34.
Članak 35. stavci 1. i 2.
Članak 35. stavak 3.
Članak 35. stavak 4.
Članak 35. stavci 5. do 8.
Članak 36.
Članak 37.
Članak 38. stavak 1.
Članak 38. stavak 2.
Članak 39. stavak 1.
Članak 39. stavak 2.
Članak 39. stavak 3.
Članak 39. stavak 4.
Članak 40.
Članak 41.
Članak 42.
Članak 43.
Članak 44.
Članak 45.
Članak 46.
Članak 47.
Članak 48.
Članak 49.
Članak 50.
Članak 51.
Članak 52.
Članak 53.
Članak 54.
Članak 55.
Članak 56.
Članak 57.
Članak 58. stavak 1.
Članak 58. stavak 2. točke (a) i (b)
Članak 59.
Članak 60.
Članak 61.
Članak 62. stavak 1.
Članak 62. stavak 2.
Članak 62. stavak 3.
Članak 62. stavak 4.
Članak 62. stavak 5.
Članak 62. stavak 6.
Članak 62. stavak 7.
Članak 63.
Članak 64. stavak 1. točka (a)

Članak 64. stavak 1. točke (b) do (f)
Članak 64. stavak 2.
Članak 65.
Članak 66.
Članak 67.
Članak 68.
Članak 69.
Članak 70.
Članak 71.
Članak 72. stavak 1.
Članak 72. stavak 2.
Članak 73. stavci 1. i 2.
Članak 73. stavak 3.
Članak 73. stavak 4.
Članak 74.
Članak 75.
Članak 76.
Članak 77.
Članak 78.
Članak 79.
Članak 80.
Članak 81.
